

Katoliški glas

SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE - GRUPPO I°/70% - AUTORIZZAZIONE DCSP/II/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991
 REDAZIONE - UREDNIŠTVO: RIVA PIAZZUTTA, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA - Tel. 0481/533177 - Fax 536978 - Poštni t/rn 11234499

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

Katoličani, Protestantje, Judje, Muslimani: Assisi - sen miru

Božični prazniki 1992 in Novo leto 1993 so za nami. Pri nas so imeli dvojno značilnost: mrzlo vreme in lepo praznično vzdušje. Mrzlo vreme je nastopilo z burjo, ki je strehe odkrivala in lomila drevesa, toda pregnala je deževje, ki je spremljalo advent, in prinesla prav lepo vreme po novem letu. Druga značilnost je bilo praznično razpoloženje, ki se je kazalo posebno še pri sv. mašah in pri božičnih koncertih ter božičnicah. Od povsod poročajo o kar izrednem obisku pri polnočnicah in tudi na božični dan. Tudi Silvestrovo so ljudje obhajali v miru in v večji ali manjši družbi s prijatelji.

besede so izražale zaskrbljenost in sočustvovanje z vsemi žrtvami nasilja. Obsodil je »programirano in nečloveško nasilje«, ki še naprej divja v Bosni in Hercegovini, pa spopade, ki pustošijo v Somaliji, Angoli, Mozambiku. Izrazil je zaskrbljenost za Sveto deželo, kjer v Betlehemu niso mogli imeti običajne procesije na sv. večer in kjer je nad 400 ujetnikov moralo preživeti v mrazu in osamelosti, ker nikamor niso smeli. »Mislim na tolike naše brate, za katere je letošnji Božič potekal v strahu, žalosti in trpljenju. Mislim na otroke v Banja Luki in Sarajevu, na ljudi v BiH, ki so žrtve programiranega in nečloveškega nasilja.«

ZASKRBLJENOST SV. OČETA

V Rimu je sv. oče imel polnočnico v baziliki sv. Petra, naslednji dan pa slovesno mašo. Po maši je na trgu sv. Petra imel nagovor in podelil svoj blagoslov »Urbi et orbi«. Med voščili v 52 jezikih je bilo slišati tudi voščila v slovenskem jeziku. Tako pri polnočnici kot v nagovoru po maši na Božič pa je sv. oče bil zaskrbljen. Videl je, kako so številne dežele, kjer tudi za Božič ni bilo miru. Njegove

Nedelja, 10. januarja 1993

NAŠ UVODNIK

Nekoliko izrabljen pregovor pravi: »Povej mi, s kom hodiš, in povem ti, kdo si.« Malo drugače obrnjen pa se glasi: »Povej mi, kaj bereš, in povem ti, kakšen si!« - Morda bo kdo mislil, da sta ta dva pregovora samo rahla oblika besedne igre, pa žalost ni tako.

Človek je svojstveno bitje. To vemo vsi in o tem nam niso potrebne posebne raziskave in razpravljanja. Se pa med seboj izredno razlikujemo, kar je zopet dobro. V kolikor pa so med nami prevelike razlike, pa naj bodo te kakršne koli, prihaja običajno do trenj in medsebojnih spotikanj. Eden od činiteljev, da smo ljudje včasih zelo »naelektreni«, je tudi naša osebna psiha, ki je tako ali drugače oblikovana. Veliko stvari nas oblikuje. Od televizije, še prej družine, mimo družbe, izobrazbe, pa vse do branja in razmišljanja.

Kultura branja in bralna kultura

Radi tarnamo, da nimamo časa, da je branje naporno, (gotovo je!), da ni več v modi prebiranje tega in onega itd. Za vse to lahko dobimo take in drugačne odgovore. Pozabljamo pa, da nas prav branje prisili, da nismo lagodni, da ne lenarimo, kot to lahko počnemo pred televizijo, ampak da moramo tudi razmišljati. Res pa je, da je za branje potreben neki napor, kot tudi nekaj več koncentracije, kot smo je navajeni recimo ob telenoveli.

Ni vseeno, kako beremo. Prav tako ni vseeno, kaj beremo. Še manj, kaj berejo recimo otroci! Tako se nam odpira niz vprašanj, o katerih zopet ne radi razmišljamo, ne zato, ker nimamo časa, pač pa zato, ker bi morali pri sebi marsikaj spremeniti. Tega pa se bojimo vsi, neglede kje in kaj smo.

Družinska mati, ki je zelo zaposlena, ne bo prav nič zgubila, če si vedno vzame čas, sede na kavč in prebira časopis ali revijo, medtem ko otroci plezajo ob njej in se celo po njej prekucujejo... To je prva šola branja, ki nastopa mnogo prej, kot tista, ko otroke učimo abecedo. Prva abeceda je abeceda bralnega zgleda. Otroci se kmalu zavejo: »Naša mama to in to ve, ker bere!« (Ne pa je takšna in takšna, ker gleda tele novele.) Odrasle morajo mlajši videti, da berejo, da ljubijo trezno čtivo, da si znajo vzeti čas za branje, da se o tem, kar preberejo, tudi z ostalimi pogovarjajo. To je prva abeceda vzgoje, kulture in seveda tudi naše osebne omike.

Ambrož Kodolja

MOLITVENA POBUDA V ASSISIJU

Tudi naslednje praznike, posebno v nedeljo po Novem letu se je papež povrnil h grožnjam za mir. »Mir je dragocen dar, ki ga moramo sprejeti in se zanj zavzeti. Prav zato, da si izprosimo ta neprecenljivi dar, bom v soboto, 9. in v nedeljo, 10. januarja, kot romar miru šel v Assisi, mesto miru in blagega Frančiška. Hočemo izprositi od Boga posebno posredovanje za mir. Saj je molitev orožje miru in sicer poslednje orožje.«

ZADNJE OROŽJE ZA MIR JE MOLITEV

Vsi vemo, kako zelo je pri srcu sv. očetu posebno mir v BiH. Kolikokrat je že o tem govoril in opominjal verne in neverne na dogajanje na Balkanu, rotit tudi politike za posredovanje. Ko je videl, da je vse zaman, se je zatekel k zadnjemu »orožju«, k molitvi. Za 9. in 10. jan. je torej sklical v Assisi zastopnike vseh evropskih škofovskih konferenc, pa vse, ki verujejo v Kristusa, protestante in pravoslavne in jude in

muslimane, ki kot mi verujejo v enega Boga.

Njegov poziv ni bil glas vpijočega v puščavi. Prišli so ne samo katoličani, prišli so tudi zastopniki protestantov in judov pa muslimanov. Pravoslavne je zastopal samo metropolit iz Skopja Filaret. Carigrski patriarh je poslal pismo, srbski patriarh Pavle je obljubil le, da pride na obisk v Vatikan. Iz hladu pri pravoslavnih je sklepati, da vidijo v vojni v BiH tudi verske motive, to je

spopad med pravoslavjem na eni strani in islamizmom ter katolicizmom na drugi strani. Zoper tako skrivljeno gledanje je Cerkev vedno poudarjala, da ji gre za humanitarno vrednotenje posegov v BiH in ne za kako versko diskriminacijo. Posebej še so pri pobudi molitve v Assisiju zatrdili, da gre le za versko pobudo katoliške Cerkve.

Molitve v Assisiju se je uradno udeležilo 46 delegacij in precej lepo šte-

(se nadaljuje na 2. strani)

Pozdrav novega odgovornega urednika

Z današnjo številko dajem svoj podpis Katoliškemu glasu in s tem sprejemam glavno in odgovorno uredništvo časopisa. S tem nadaljujem delo msgr. Franca Močnika, kateremu tukaj ponovno izrekam hvaležnost za dolgoletno odgovornost in vodenje tega časopisa.

Katoliški glas ima v zamejstvu svoje mesto, svojo vlogo in nalogo. Presega meje tržaškega in goriškega sveta in zajema širši krog bralcev. To svojo nalogo mora nadaljevati v znamenju zvestobe in pozitivitve, predvsem pa v znamenju odprtosti. Nadaljevati v duhu novega vetra, ki že več let veje v Cerkvi, s sprejemanjem najprej tistega pluralizma, ki je v »našem« krogu, da se ne delimo v pravoverne in tiste, ki to niso. Nadaljevati z upoštevanjem, ovrednotenjem in spoštovanjem dragocenosti vsakogar, ki želi dati svoj (pozitivni) prispevek.

Odprtost pomeni tudi, da ne iščemo nasprotnikov in da se medsebojno ne obsipavamo z očitki, kar gotovo ni poročstvo bogate rasti. Da ne mislimo, da je pri nas vse dobro, temveč da se zavedamo, da smo verniki prvi poklicani k tistemu, čemur z eno besedo rečemo poštenost. Ta ima svoj izvor v evangeliju.

Kako radi »krstimo« kulturo! S tem pa se seveda ne moremo odreči pravici in dolžnosti, da povemo svoje mnenje tistim, ki sejejo sovraštvo ali potvarjajo resnico, še posebej tistim, ki kakorkoli ogrožajo verski nauk in

moralo. Stopati želimo z ramo ob ramo s tistimi, ki si prizadevajo za skupno rešitev splošnih in specifičnih problemov slovenskega življa, še posebej krajevne Cerkve.

Vse to pa pomeni tudi iskanje novega načina izražanja, ki naj bo čim bližji sodobnemu človeku, da bo dialog med nami jasen, ploden in iskren. Zavedati se moramo, da s svojim glasilom podajamo sliko nas samih, vendar ne samo današnjim bralcem, ampak tudi tistim, ki bodo čez leta listali te strani in ocenjevali, kakšni smo bili — pripravljeni, zrel, kos svoji nalogi. Kako veliki morata biti naša odgovornost in zavzetost, da to nalogo izpolnimo! To je izziv našega časa.

Vloga glavnega in odgovornega urednika je vloga modrega režiserja, ki spoštuje, povezuje in poskuša ureničevati tisto, kar je sicer ideal, a iskrena želja. Harmonična zlitost z vsemi sodelavci daje možnost za ureničevanje tega ideala ali cilja. Na tem mestu si človek večkrat nakoplje zamero ali kaj hujšega; tudi razni pritiski so neizbežni. In tudi to mora vzeti nase.

S temi iskrenimi mislimi pozdravljam vse bralce, še posebej sedanje in prihodnje sodelavce in jih vabim, da se še trdneje povežemo. Le tako bo list glasilo vseh, ki so zavzeti za skupno stvar.

V tem naj nam pomaga in nas vodi Bog!

Dušan Jakomin

V novo leto brez Boga?

Brez Tebe svet brezmejna je pustinja, kup nerodovitnega skalovja: truden stopa človek na gorovja in ranjena mu vsaka je stopinja.

Brez Tebe svet Te venomer preklinja: ves dan vesla v nemoči, v vodovju časa čoln izginja.

Brez Tebe svet je zemlja po zatonu, ko nad njo peruti noč razgrinja in ceste zgubljajo veljavo.

Brez Tebe svet v najvišjem svojem vzponu, v mrzličnem veslanju hrepenenja, v razpaljenem zagonu, postal ko sveča je brez stenja!

Albert Miklavc

Dušan Jakomin novi urednik Katoliškega glasa

Ta mesec...

Že več desetletij je pri nas na Primorskem mesec januar posvečen našemu katoliškemu tisku, h katerem štejemo tednik *Katoliški glas*, otroški list *Pastirček*, kulturni mesečnik *Mladiko* in knjige *Goriške Mohorjeve družbe*. Mesec slovesno zaključimo z «nedeljo katoliškega tiska», ki bo letos 31. januarja. Namen tega meseca je, da bi naši ljudje boljše spoznali važnost katoliškega tiska, ki je kmalu po koncu 2. svetovne vojne začel izhajati, da bi primorske ljudi obveščal o dogodkih v Cerkvi, svetu in našem narodu v luči evangelija. Hvala Bogu za lepo število prijateljev, ki naš katoliški tisk naročajo, berejo in širijo. Imel pa je v skoro pol stoletja obstoja tudi mnogo nasprotnikov, ki ga niso sprejemali in mnogi bi ga radi tudi zatrli, ker so se navduševali za brezbožne nauke komunizma, češ da hočejo ustvariti raj na zemlji. Hvala Bogu, da je ta sistem zdaj v glavnem brez prelivanja krvi zatopil, čeprav iz mnogih glav še ni izginil. Ostanke so ostali in bo - po mnenju ruskega voditelja Jelcina - treba več generacij, da bo izginil.

MESEC KATOLIŠKEGA TISKA

V mesecu januarju se moramo pogosto spomniti na veliko vlogo katoliškega tiska v demokratičnem svetu, ker demokracijo ohranja in poživlja ali pa postopoma uveljavlja.

KATOLIŠKI TISK V ITALIJI

V državi, kjer bivamo, je katoliški tisk kar lepo razvit. Poleg dnevnika »Avvenire« je v vsej državi nad 100 katoliških tednikov. Pretekli november je bil v Rimu vsedrjavni kongres teh tednikov, kjer so potem v posebni knjigi opisali potek tega kongresa in stanje tega tiska.

Morda bo koga zanimalo število teh tednikov po deželah. Naj jih navedem: Benečije 17, Lombardija 15, Piemont 29, Ligurija 2, Emilia-Romagna 14, Toskana 2, Marke 10, Umbrija 2, Lacij 2, Kampanja 3, Kalabrija 3, Pulja 4, Sicilija 7, Sardinija 6.

V tej knjigi, izdani v Rimu, sta omenjena tudi *Sontagsblatt* iz Južne Tirolske in naš *Katoliški glas*. O njem je povedano, da je nastal leta 1949 iz dveh naših tednikov, goriškega Slovenskega Primorca in tržaškega Tedna, da je zdaj tednik za obe naši škofiji in gre tudi med naše izseljence in misijonarje. Pove tudi, da list ni last ne goriške ne tržaške škofije, ampak Katoliškega tiskovnega društva slovenskih duhovnikov in laikov. S to knjigo so tako obveščeni po vsej Italiji, da živimo na severovzhodu tudi Slovenci s svojim katoliškim tednikom, ki ohranja zvestobo Bogu in rodu.

m.c.

Živimo s Cerkvijo!

V nedeljo, 29. novembra 1992, smo pričeli novo bogoslužno leto. V bogoslužnem letu nam Cerkev razgrne z različnimi prazniki celotno Kristusovo skrivnost, to je njegovo skrivnostno življenje od učlovečenja in rojstva prek smrti in vstajenja do vnebohoda, binkoštnega praznika in pričakovanja blaženega upanja in Gospodovega prihoda.

Božične praznike (Božič, novo leto, Sv. tri kralje, Jezusov krst) smo že obhajali. Čaka nas sedaj priprava na praznovanje Velike noči in na vse, kar je s tem povezano.

Velika noč bo letos 11. aprila, Gospodov vnebohod 23. maja in binkošti 30. maja.

S Kristusovim odrešenjskim delom je neločljivo povezana njegova mati Marija, zato se Cerkev v letnem praznovanju Kristusove skrivnosti spominja tudi božje Matere. Cerkev vpleta nadalje v bogoslužno leto spomin mučencev in drugih svetnikov, ki že uživajo večno blaženost ter pojejo Bogu v nebesih popolno hvalo in za nas prosijo. Pred nas postavlja njihov zgled, ki naj nas po Kristusu pritegne k nebeškemu Očetu.

Cerkev z bogoslužnim letom Kristusovih skrivnosti odpira bogastvo moči in zaslužnja svojega Gospoda, in sicer tako, da te skrivnosti v vsakem času na neki način postanejo navzoče, verniki pa pridejo z njim v stik in se napolnjujejo z zveličavno milostjo.

Namen bogoslužnega leta je, da bi napredovali v duhovnem življenju, ki se naj v nas osebno in po nas tudi v drugih uresničuje.

Čas med praznikom Jezusovega krsta (letos 10. jan.) in pepelnico

(začetkom postnega časa), ki bo letos 24. februarja, se v bogoslužju imenuje »čas med letom«. V tem času ni posebnih praznikov in glavni poudarek je na praznovanju nedelje, ki je Gospodov dan, dan evharistije (maša), občestveni dan božjega ljudstva, dan počitka in veselja.

Pred nami je svetovna molitvena osmina za edinost vseh kristjanov ali teden krščanske edinosti — od 18. do 25. januarja. Ta osmina mora biti predvsem osmina molitve, saj je temeljno delo za krščansko edinost popolna spreobrnitev k Bogu za življenje po evangeliju. Duša takšnega življenja in nadaljnega ekumenskega dela pa je molitev. Ta je često skrita, nepoznana in celo prezrta, a je vendar od nje največ odvisno, posebno pa še božje delo v Cerkvah in v dušah.

O mesecu januarju govorimo kot o mesecu dobrega katoliškega tiska in o naših dolžnostih, ki jih imamo, da ta tisk podpiramo in beremo.

Na to nas spominja posebno sveti Frančišek Saleški, škof in cerkveni učitelj. Njegov praznik bo v nedeljo, 24. januarja. Sveti Frančišek je bil iz grada Sales v Savojski deželi in je kot škof v Ženevi (Švica) deloval s spisi in govoril za ohranitev pravega krščanskega duha in za gojitev duhovnega življenja. Med številnimi spisi sta znani njegovi knjigi: *Filoteja* in *Teotim*. Svetnik je umrl v Lyonu v Franciji 28. decembra 1622, pokopali pa so ga v Annesyju 24. januarja 1623.

Cerkev ga časti kot zavetnika katoliškega časnikarstva in katoliških časnikarjev.

l.šk.

Tržaška Cerkev ob državni meji

Za italijanski list za pastoralne delavce »Settimana« je tržaški g. škof msgr. Bellomi predstavil svojo škofijo. Tudi za nas bo zanimivo, kako jo presoja. Odgovarjal je na vprašanja.

Vpr.: Msgr. Bellomi, je bilo lahko srečanje s tržaško stvarnostjo?

Odg.: Počasi sem se vživljal v to stvarnost, ki mi je bila skoraj nepoznana, pa tudi nekoliko nenavadna pod vplivom razvoja mesta.

Vpr.: Med cerkvenimi problemi, kateri vas je najprej vznemirjal?

Odg.: Semenišče sem našel skoraj prazno. Duhovniška posvečenja so se od treh skrčila na eno letno ali celo nobeno. Zadnjih pet let se je stanje zboljšalo. V skupnem semenišču z Gorico in Vidmom imamo sedaj 14 bogoslovcev.

Vpr.: Ali ste ugotovili razlog, zakaj se mladi vračajo v semenišče?

Odg.: Mladi izrecno govorijo o svoji notranji rasti vere, za čut Boga in za molitev. Nekateri pravijo, da je bilo zanje odločilno, da bi oznanjali sovrstnikom, ki si morajo ustvariti svojo osebnost, imeti upanje in najti Kristusa kot trdno in dokončno realnost. Ti bogoslovci prihajajo povečini iz verskih skupin, ki pospešujejo osebno zorenje.

Vpr.: Ali ni morda vrnitev duhovniških poklicev tudi znamenje, da so mladi prisluhnili glasovom zavzetosti?

Odg.: Mladi v mestu so manjšina. Opazen je beg doraščajočih po birni. Le malo se jih ustavi. Zato se zavzeto trudimo, da bi mlade prekršili evangelij. Opazni so pozitivni znaki: narašča prošnja za zakrament sv. birne pri mladih doraslih: 256 v treh letih.

Vpr.: Vi pravite, da so mladi manjšina; to pomeni, da so stari v večini?

Odg.: Trst ima med italijanskimi mesti sorazmerno najvišje število starih ljudi: med 240.000 prebivalci je 100.000 upokojencev. Staranje prinaša številna težka vprašanja: odpiranje domov počitka, oskrba bolnih, pastoralna skrb za te ljudi.

Vpr.: Pastoralna skrb za stare je nujna. Kako ste jo uredili?

Odg.: Med starimi, ki umirajo povečini v bolnici, jih 90% prejme zakramente, tudi tisti, ki so živeli mimo Cerkve, a ji niso nasprotovali. Na žalost se dogajajo tudi primeri samotnih smrti. V svojih pridigah budim pozornost na ta problem. S pomočjo večje zapuščine v dobre namene pospešujemo poseben načrt pod geslom: »Doma je bolje«. Sedaj podpiramo 230 družin, ki imajo svoje onemogle doma, s 50.000 do 500.000 lirami na mesec.

Vpr.: Mladi se iščejo, stari so v težavah: kje je družina?

Odg.: Mnogo družin je nesrečnih: več kot ena tretjina jih je ločenih: upadanje rojstev je veliko. Vse to ustvarja razpad v družbi, kviri odnose in negativno vpliva na moralo. Te stvari ne ostanejo nezakazovane. Posledice so težke. Ni etičnih principov, globokih vrednot, trdne morale, vztrajnosti in pogumnih izbir.

Vpr.: Problemi so težki. Ali Cerkev zgublja pogum?

Odg.: V tej realnosti naša Cerkev seje, dela, vztraja v pastoralnih nalogah, kajti tu je predvsem potrebno oblikovati pravo krščansko vest. Med izbirami je na prvem mestu kateheza. Prednost dajemo katezezi za odrasle. Imamo podoben načrt. Razen cerkvenih skupnosti je še 445 župnijskih skupin. Trenutno dosežemo 4% prebivalstva med 18 in 77 letom.

Vpr.: Trst je mesto ob meji. Kako vpliva ta položaj?

Odg.: Moderni Trst je nastal po volji cesarskega Dunaja, ki je hotel imeti tu pristanišče s pristo cono za vso Evropo. Mesto je zgodovinsko mlado. Ohranilo pa je mladostni značaj podvržen emociji. Kadar se kdo dotakne določenih problemov, npr. italijanstva, se pojavi strašilo, slavizacija mesta, takrat ljudje reagirajo energično in kompaktno. Bližina slovanskega sveta ni absolutna novost za Trst, saj je v njem pomembna slovenska prisotnost; mnogo je Istranov, ki so morali zapustiti svojo zemljo onstran sedanjih meja. Sedaj tu vre, da je treba pregledati Osimske dogovore, kar jaz že dolgo poudarjam.

Vpr.: V tej ljubosumni pozornosti na mejo, v dialektiki med narodnostimi, kakšna je vaša pozicija?

Odg.: Prepričan sem in ponavljam, da morajo biti meje mostovi. Priznavam manjšine: razen človekovih pravic je utemeljena potreba vedrega sodelovanja; biti skupaj, iskati poti za mirno sožitje je obogatitev medsebojne dediščine. V Cerkvi skušam biti na strani slovenske manjšine, katere jezika sem se naučil; zato me obtožujejo »filoslavizma«.

Vpr.: Odprta meja pri Trstu: kdo jo prestopa? Kako je sprejeta?

Odg.: Meja ni samo odprta, ampak je tudi mreža za skrivne prehode. 20.000 ljudi prihaja v Trst na »črno«. Begunci in izseljenci prihajajo in iščejo urejen položaj. Nekateri so proti plačilu tihotapsko spremljani preko meje, a tu pogosto postanejo žrtve brezvestnežev kot pred tremi leti Tamilci ali Albanci. Ob petkih in sobotah prihajajo v Trst po nakupe Slovani, Madžari,

Poljaki in s tem nekoliko podpirajo krajevno ekonomijo. Za vse te ljudi Cerkev sodeluje z oblastmi, od katerih zahteva resnost. Mi pomagamo v nujnih primerih. Cerkevni odgovor Cerkev je dober.

Sledi še vprašanje o dialogu z različnimi verskimi skupnostmi. Škof pojasnjuje, da so dobri odnosi s pravoslavnimi, evangeličani, valdezi, metodisti, adventisti. Prihaja do srečanj in do sodelovanja.

Pruredil SZ

(nadaljevanje s 1. str.)

Assisi - sen miru

vilo mladih. V soboto zvečer je bilo najprej srečanje v prostorih frančiškanskega samostana. Tam so spregovorili sarajevski nadškof Vinko Puljič ter vodja delegacije muslimanov Rais Ulema Selimoski. Prišel je tudi kardinal Kuharič ter zastopstvo iz Mostarja in Banje Luke. Nadškof Puljič ter musliman Selimoski sta v kratkih besedah orisala pogubne posledice vojne v Bosni: 200 tisoč muslimanov pokončanih, 100 tisoč v koncentracijskih taboriščih, 35 tisoč žensk posiljenih, 650 mošej porušeni. Podobno drži za žrtve na hrvaški strani.

KRIV JE IZREDED KUP GREHOV

Molitveno srečanje se je končalo v nedeljo dopoldne s sv. mašo, ki jo je daroval asiški škof Sergio Goretti. Te maše v zgornji baziliki sv. Frančiška se je udeležila tudi delegacija italijanskih politikov: predsednik Oscar Luigi Scalfaro, predsednik senata Spadolini, predsednik poslanske zbornice Napolitano in drugi politiki. Pri tej maši je papež znova dvignil glas. Predvsem je poudaril pravico BiH do samoopredelive, saj gre za mednarodno priznano republiko. Potem: »V Evropi se je prepogosto prelomila božja zapoved ljubezni in Bog ve, če bo evropski človek še zmožen vstati iz tega brezna.« In še: »Vojna na Balkanu pomeni izreden kup grehov,« in temu je kriv Satan, ki seje mržnjo in sovražstvo. »Zato samo Bog more pomagati nam grešnikom, da ne zmagajo moči teme. In ti, Bog, sam uniči sovražstvo, ki loči narode!«

Ob slepoti zahodnih politikov more res le Bog narediti čudež in odpreti pot k miru in spravi na Balkanu, diplomacija in politika sta že povsem odpovedali.

K.H.

V nedeljo, 27. decembra, se je odvijal po tržaških ulicah tradicionalni pohod za mir, tokrat že 6. po vrsti, pod geslom: »Solidarnost onkraj vsake meje«. Udeležile so se ga italijanske in slovenske organizacije. Pred bivšim Narodnim domom je spregovoril pesnik Aleksij Pregarc

Demagogija in stvarnost IZ SLOVENIJE IZ SLOVENIJE IZ SLO Preštevanje volilnih poražencev

Andrej Vovko

Ob tej protiosimski kampanji (ki je istočasno naperjena tudi proti pravici slovenske manjšine v Italiji) se postavlja dve vprašanji. Zakaj so tržaški in drugi nacionalistični krogi sprožili gonjo šele 50 dni po objavi omenjene diplomatske izjave R Slovenije in katere dogovore iz Osimskih sporazumov je mogoče pregledati, jih izboljšati in posodobiti.

Menimo, da je treba tako zapoznelo reagiranje pripisati deloma političnemu premoru, deloma pa razvoju politične krize v tržaških upravah. Kakor hitro je padel upravni odbor tržaške pokrajine (23. oktobra) in se je tako odprla pot novim volitvam, je Lista za Trst sprožila vprašanje revizije Osima, računajoč na volilno podporo glasov istrskih beguncev.

Glede drugega vprašanja pa je treba pojasniti naslednje. Kot sta se obe strani (Slovenija in Italija) že nakajkrat javno izrazili, se je mogoče pogovarjati o vseh problemih razen o meji, ki jo je definitivno razrešil Osimo. Italijanska stran bo skušala vse-

kakor spet spraviti v razpravo vprašanje še neizplačanih obrokov odškodnine za zapuščeno imetje italijanskih državljanov v Istri; njihovo morebitno vrnitev bivšim lastnikom in spolnitev zaščite italijanske manjšine. Ne da bi se tu spuščali v ocenjevanje omenjenih vprašanj, moremo povedati, da je bila odškodnina že določena. Sedaj gre le za to, kolikšen delež izplačila odpade na Slovenijo in kolikšen na Hrvaško. Slovenija je od svoje strani že izjavila, da je pripravljena poravnati svoj delež.

Toliko za to priložnost o osimski problematiki. V prvem razdobju razgovorov bosta morali obe strani - Slovenija in Hrvaška - jasno povedati, kaj želita, da se iz Osimskih dogovorov, sklenjenih leta 1975, dopolni, izboljša in posodobi ali odpravi. Kot rečeno, meja pri tem ne more priti v poštev. Italijanski nacionalisti pa bi hoteli načeti prav to vprašanje, vse drugo je zanje drugotnega, instrumentalnega pomena.

a.t.

Kakšna »revizija« Osima je mogoča

Italijanski uradni list (Gazzetta Ufficiale) je dne 8. septembra 92 objavil enostransko izjavo Republike Slovenije, da kot ena naslednic bivše zvezne države Jugoslavije sprejema pravice in obveznosti njenih mednarodnih sporazumov. V seznamu je naštetih 50 takšnih dogovorov, med temi tudi Osimski sporazumi z dne 10. novembra 1975. Italijansko zunanje ministrstvo je to slovensko noto »z zadovoljstvom« vzelo na znanje na osnovi prijateljskih odnosov in zadevnih mednarodnih običajev. To je bilo storjeno z namenom, da se ugotovi pravna gotovost glede nasledstva v omenjenih pogodbah.

Minila sta skoro dva meseca, ne da bi ta objava povzročila kakšen odziv v tržaških političnih krogih, niti v desničarskih. Vik in krik so tržaški nacionalistični krogi zagnali šele proti koncu oktobra lani. Stvar so javnosti prikazali, kot da jih je rimska vlada namerno obšla in s tem presenetila z izvršenim dejstvom. Ta »protiosimska« kampanja se je na-

to razširila in stopnjevala z raznimi protestnimi akcijami in drugimi napovedanimi pobudami. Lista za Trst je tako priredila 31. oktobra protestni shod na trgu Goldoni pred svojim sedežem, odkoder so udeleženci potem krenili z baklami proti trgu Unità. Litarji so tudi napovedali organizacijo referendumu o odpravi proste industrijske cone na Krasu in še druge pobude. Omenjene baklade so se udeležili vsi najvidnejši listarski predstavniki. Naj tu omenimo, da je pozneje prišlo na dan, da organizatorji sploh niso imeli dovoljenja za omenjeni pohod po mestu, zaradi česar jih je kvestura prijela sodnim oblastem.

Tržaški občinski svet je v naslednjih dneh izglasoval resolucijo, v kateri zahteva od vlade, da pred razgovori s Slovenijo in Hrvaško zaslji krajevne dejavnike zlasti v zvezi z zahtevo po vrnitvi zapuščenih premoženj v bivši coni B. Sledil je obisk župana Staffierija pri zunanjem ministru Colombu v Rimu.

Vloga dnevnika »Il Giornale«

V to protiosimsko kampanjo se je aktivno vključil milanski dnevnik Il Giornale, ki je 30. decembra sporočil, da so na njegovo pobudo zbrali 90 tisoč podpisov za tako imenovano »revizijo« Osimskih sporazumov. Omenjeni podpisi so sedaj na razpolago italijanski diplomaciji. Zadevni komentar je napisal časnikar Livio Caputo, ki se zavzema za vrnitev Italiji vsaj dela ozemlja, ki ga je izgubila na osnovi mirovne pogodbe in Osimskega sporazuma.

Dan pred objavo Caputojevega članka v Il Giornale (ali zgolj slučajno?) pa je bila v Trstu sklicana posebna tiskovna konferenca, na kateri so nastopili poslanec in listarski tajnik Camber, deželni podpredsednik Saro (socialist) in bivši predsednik deželne odbora poslanec Biasutti (DC). Govorili so o možnosti za nove pragmatične povezave med strankami na prihodnih deželnih volitvah, da se tako zoperstavijo Severni ligi. Glede osimske problematike pa so izpostavili stališče, da mora italijanska diplomacija zahtevati od Slovenije in Hrvaške protiusluge za podporo nje-

nemu sprejemu v Evropsko gospodarsko skupnost. Zavzeli so se tudi za to, da se v pogajanja za revizijo Osima vključi tudi Srbija (!).

Končno naj omenimo še vabilo, ki so ga srbski krogi iz Beograda poslali tržaškimi političnim veljakom, naj obiščejo Beograd za razgovore o medsebojnem sodelovanju na področju skupnih interesov. Eden takih interesov naj bi bilo vprašanje Istre, Dalmacije... Naknadno pa je po pisanju ljubljanskega Dela prišlo na dan, da naj bi se omenjeni tržaški desničarsko-nacionalistični prvaki 15. decembra srečali v srbskem kraju Slankamen in se dogovorili o trgovinskem sodelovanju (kljub mednarodni blokadi Srbije!). Objava je sprožila v Trstu veliko prahu. Omenjenega srečanja naj bi se namreč udeležili s srbske strani med drugimi Milošević, Kertes in Šešelj, s tržaške strani pa listar Gambassini, senator PSI Agnelli, predsednik Ezulskega združenja Paolo Sardos Albertini in predsednik Združenja trgovcev in Sklada za Trst Donaggio (sicer pa deželni svetovalec DC).

Od Miklavževe nedelje 1992 je minil že dober mesec, njegovi volilni darovi državljanom Republike Slovenije pa zaenkrat še niso dali svojega sadu: nove (oziroma stare) vladne koalicije. Stranke so v tem času pridno delale notranje bilance svojih volilnih uspehov ali neuspehov. Drnovškovi Liberalni demokrati so si v Ljubljani omislili celo plakate z »zahvalo za zaupanje«. Preštevanje lovorovih vencev in bušk je šlo posebno od rok Bavčarjevim demokratom, ki so bili v prvem hipu sicer nekoliko razočarani, ker v očeh volilcev očitno niso najboljša slovenska stranka, kar jih »lahko kupi denar«. Poraženi predsedniški kandidat demokratske stranke Jelko Kacin je imel takoj po volitvah veliko povedati o volilnem porazu krščanskega demokrata Bizjaka, ki je dobil dobrih 21% glasov, svojih 7% pa je imel očitno za dober rezultat. Sploh pa po lastnih besedah zmagovalcu Kučanu ni bil nasprotnik, ampak »alternativa«. Na določen način ima zadnji slovenski minister za informiranje (v novi vladi tega ministrstva ne bo več) seveda povsem prav: ko primerja svoj rezultat z rezultatom predsedniškega kandidata liberalnih demokratov dr. Ljuba Sirca. Kacin je dobil celo kak procent glasov več kot njegova stranka, medtem ko je povsem jasno, da so dr. Sirca grobo izigrali, saj je ogromna večina volilcev liberalno demokratske stranke volila Kučana. Bivši predsednik končno pokojne kardeljanske trodelne skupščine dr. Bučar je na podoben način kot Kacin za velike poražence volitev označil krščanske demokrate, mogoče zato, ker so bili poleg liberalnih demokratov edina stranka, ki so na

Miklavževih volitvah povečali število glasov v primerjavi z volitvami leta 1990, čeprav samo za dober procent. No, njuna strankarska kolegica Spomenka Hribar je šla v svojem celostanskem članku »Politika in kultura sta dva svetova« v božični prilogi mariborskega Večera še korak naprej. Po njenem mnenju je na volitvah doživela največji poraz kar katoliška Cerkev, ker da se je »povsem eksplicitno in organizacijsko postavila v volilni boj« za zmago krščanskih demokratov. Drugi, objektivnejši opazovalci slovenskega predvolilnega prizorišča, bodo ob analizi predvolilnega nastopanja slovenske katoli-

ške Cerkve nedvomno prišli do drugačnih zaključkov. Ga. Hribarjeva svoje temeljne tekste očitno zelo rada objavlja ob največjih krščanskih praznikih, spomnimo se le proslulega Zaustaviti desnico pred lansko Veliko nočjo. Tokrat se ne huduje zgolj nad domnevnim pristanskim delovanjem slovenske katoliške Cerkve pred volitvami, pač pa ima polno podobno enostranskih pripomb na celotno cerkveno delovanje v »postkomunističnem« obdobju. No, čez nekaj časa bomo državljani Slovenije najbrž na lastni koži občutili, kdo so resnični zmagovalci in poraženci volitev 1992.

Olajšave pri pridobitvi državljanstva

Deželni odbor Svetovnega slovenskega kongresa obvešča vse zainteresirane, da je v zadnjem času prišlo pri pridobivanju državljanstva Republike Slovenije do nekaterih pojasnitvev oziroma olajšav. V prvi vrsti velja omeniti dejstvo, da je podaljšan tako zvani ugodni rok za pridobitev ali obnovitev slovenskega državljanstva do 25. junija 1993. Do tega časa so postopki dokaj hitrejši in tudi manj zapleteni. Za ugotovitev in evidentiranje državljanstva so pristojni občinski upravni organi za notranje zadeve, kar pomeni, da se mora prosilec obrniti na svojo matično občino, kjer je bil rojen oziroma vpisan v matično oziroma državljanstvo knjigo. Poenostavljeni spisek zahtevanih podatkov in dokumentov med drugim zahteva izpisek iz rojstne matične knjige, v kolikor je bila oseba rojena v tujini. Dalje izpisek iz poročne matične knjige, če je bila zakonska zveza sklenjena v tujini, po potrebi pa naj starejše osebe priložijo kakr-

šnokoli listino, ki že dokazuje državljanstvo oziroma domovinstvo: star potni list ali osebno legitimacijo, vojaško knjižico in podobno. Izdatna olajšava je uvedena za otroke iz mešanih zakonov, ki so bili rojeni izven Republike Slovenije. Do 18. leta starosti jih priglasijo starši, od 18. do 23. leta starosti pa se priglasijo sami. Priglasitev pomeni preprosto izjavo, da oseba priglašča svojega otroka oziroma sebe, temu pa je treba priložiti izpisek iz rojstne matične knjige in poročne matične knjige za starše, v kolikor so ti sklenili zvezo v tujini. Listine morajo biti prevedene, z njimi pa je treba tudi v tem primeru k organu za notranje zadeve občine, iz katere izhaja vsaj eden od staršev. Po novem torej zadostuje le državljanstvo Republike Slovenije enega od staršev, da lahko njegovi potomci pridobijo slovensko državljanstvo.

Kar se tiče še posebej našega prostora velja ponoviti dopolnjene podatke, da bodo lahko primorski emigranti, ki so odšli iz Slovenije pred 10.6.1940 lahko pridobili državljanstvo na podlagi izredne naturalizacije, se pravi brez pogojev in njihova prošnja ni vezana na rok. Dalje so slovenski državljani primorski izseljenci, ki so imeli na dan 10.6.1940 prebivališče v Sloveniji, pa niso optirali za italijansko državljanstvo, če jim seveda državljanstvo ni bilo odvzeto z odločbo oziroma če niso sami zaprosili za odpust. In ne nazadnje velja za osebe, ki so se iz ozemlja bivše cone B Svobodnega tržaškega ozemlja izselile v Italijo do 5.7.1957, da niso državljani Republike Slovenije. Prav tako niso državljani Republike Slovenije osebe, ki so iz navedenega območja bivše cone B Svobodnega tržaškega ozemlja, pa so imeli na dan 3.4.1977 prebivališče v Italiji.

Na vsak način je najboljša in pravno urejena pot vseh tistih, ki bi želeli pridobiti oziroma obnoviti državljanstvo Republike Slovenije zase ali za svoje potomce, da poiščejo upravni organ za notranje zadeve tiste občine v Republikli Sloveniji, kjer so vpisani v matično oziroma državljanstvo knjigo oni sami ali pa njihovi starši. Istočasno pa vse te in še dodatne podatke posreduje Generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu. Tudi velja zadeve po možnosti urediti do 25. junija 1993, saj je do tega datuma postopek bistveno enostavnejši in sodi v okvir hitrega reševanja pridobivanja in evidentiranja državljanstva Republike Slovenije.

Janez Povše

Alojz Uran novi pomožni škof

V sredo, 16. decembra, se je razširila novica, da je sveti oče imenoval Alojza Urana za novega pomožnega škofa ljubljanskemu nadškofu. Čakanje na imenovanje novega pomožnega škofa je bilo dolgo in težko pričakovano, zlasti po smrti pomožnega škofa Stanislava Leniča.

Kdo je novi pomožni škof?

Ob imenovanju za pomožnega škofa je bil Alojz Uran župnik župnije Ljubljana-Šentvid. Rodil se je leta 1945 v župniji Šmartno pod Šmarno Goro. Bogoslovni študij je opravil na teološki fakulteti v Ljubljani leta 1970. Potem je bil štiri leta stolni vikar v stolnici sv. Nikolaja. Leta 1974 je odšel na študij v Rim. Na Papeški salezijanski univerzi je opravil katehetsko pedagoško specializacijo in sklenil študij leta 1978 z magistriranjem o katezezi za odrasle.

Po vrnitvi v Ljubljano je bil imenovan za rektorja Malega semenišča pri Sv. Petru v Ljubljani. Že leta 1980 je bil imenovan za župnika župnije Ljubljana-Šentvid. Istočasno je opravljal številne druge službe. Ves čas je bil član Komisije za duhovniške poklice in Medškofijskega katehetskega sveta. Od leta 1989 je bil tudi dekan dekanije Ljubljana-Šentvid.

Imenovanje župnika in dekana Alojza Urana za pomožnega škofa so v Ljubljani navdušeno pozdravili. Dobro ga poznajo vsakoletni udeleženci srečanja bolnikov na Brezjah

in pri drugih množičnih srečanjih, kjer je s svojim zvočnim glasom učinkovito vodil ljudsko petje.

Alojz Uran je bil posvečen v škofa v baziliki sv. Petra v Rimu na praznik Gospodovega Razglašenja skupaj z drugimi desetimi imenovanimi škofi. Posvečenje je opravil sveti oče sam. Kako je novi pomožni škof priljubljen, je pokazala tudi udeležba nad 700 romarjev iz Slovenije, ki so bili v vatikanski baziliki.

Predstavitve novega pomožnega škofa je bila v ljubljanski stolnici v nedeljo, 10. januarja, ob 16. uri pri slovesni maši, ki jo je vodil novi pomožni škof sam.

Pridružujemo se številnim čestitkam in mu želimo stalno božjo pomoč pri nalogah pomožnega škofa. SZ

KULTURA KULTURA KULTURA KULTURA KULTURA KULTURA

Dve domovini

Inštitut za slovensko izseljenstvo Znanstvenoraziskovalnega centra pri Sazu izdaja mednarodno znanstveno revijo Dve domovini / Two Homelands, ki vsebuje razprave o izseljenstvu. Pred kratkim je izšla skupna 2. in 3. številka, ki obsega nad 420 strani.

Ta skupna številka revije prinaša del referatov z mednarodnega simpozija o izseljenstvu, ki je bil v Mariboru aprila 1991 in so ga organizirali na Pedagoški fakulteti univerze v Mariboru. V reviji pa so objavljene še nekatere druge študije o izseljenstvu ter razni prispevki o perecih in zanimivih vprašanih izseljenstva. Vsekakor se večina referatov ukvarja s slovensko izseljenko problematiko in tudi večina avtorjev je Slovencev. Več referatov je objavljenih v angleščini, v slovenščini pa le daljši ali krajši povzetki. Za večino referatov v slovenščini pa prinaša revija povzetke v angleščini, v dveh primerih v španščini.

Med številnimi krajšimi prispevki (vseh je 25) velja prav gotovo omeniti Tiske slovenskih beguncev v taboriščih v Avstriji in Italiji. Pregled je pripravila bibliotekarka v NUK v Ljubljani Rozina Švent na osnovi nepopolnega gradiva, ki ga hrani omenjena knjižnica. Študija prikazuje publicistično dejavnost slovenskih beguncev v taboriščih v Avstriji in Italiji v letih 1945 - 1948. V Avstriji je v teh letih skupno izšlo 168 enot begunskega tiska. Prvi časopis, ki je izšel v begunskem taborišču v Avstriji, je bila Demokratična Slovenija, ki je izšla 12. maja 1945 v Lienzu. To je bil na dveh straneh razmnožen dnevnik, tipkan v desetih izdajah. Izhajal je do konca maja, ko se je skupina iz Lienza preselila v Italijo. V primerjavi z avstrijskimi taborišči je bila begunska publicistična dejavnost v italijanskih taboriščih skromnejša, toda prvi begunski časopis je izšel že 5. maja 1945.

Zelo zanimiva je tudi v angleščini napisana študija Janeza Stanonika o predzgodovini slovenskega časnikarstva v ZDA. Ta se je začela že leta 1707, ko je slovenski jezuitski misijonar Marko Anton Kapus poslal v neki almanah v Leipzig časnikarsko poročilo.

Omembe vredna sta tudi prispevka Aleša Breclja in Irene Mislej. Prvi

je obdelal slovenski etnični tisk v Argentini do druge svetovne vojne, druga pa po njej. Oba avtorja obravnavata tisk predvojnih, predvsem primorskih izseljencev. O slovenskem tisku in sploh o razmerah med Slovenci v Argentini po drugi svetovni vojni pa piše zanimivo tudi Andrej Rot.

Rudolf M. Susel seznanja bralce s poslanstvom in vlogo časopisa (sedaj tednika) Ameriška domovina v zgodovini ameriških Slovencev. Naj omenimo nadalje še zelo obsežno študijo Marjana Drnovška, ki podrobno navaja številne podatke o izseljenstvu in drugen časopisju med Slovenci v Zahodni Evropi do leta 1940. Raziskavo o Slovencih v Avstraliji je prispevala Breda Čebulj-Sajko in sestavila obsežen seznam o slovenskih beguncih v Avstriji v luči časopisa Domači glasovi. Med ostalimi prispevki velja omeniti še članek Rada Genoria o slovenskem tisku v Kanadi.

Revija - zbornik prinaša izredno dosti podatkov, toda vsebina publikacije je nekoliko nepregledna in neentno razporejena. Ker pa je bila vsa publicistična dejavnost slovenskih političnih beguncev skozi več desetletij v Sloveniji do nedavnega načrto prikrita ali kvečjemu omalovaževana, se zdi prav, da se v novih demokratičnih razmerah v osamosvojeni slovenski državi tudi širša javnost o njej seznanja in spozna, da je bila označba beguncev za narodne izdajalce groba laž. Kako neki in čemu naj bi »narodni izdajalci« tako zelo skrbeli za slovensko tiskano besedo, ki je pri nas Slovencev, mogoče še bolj kot pri drugih narodih, skozi stoletja od Trubarjevih časov dalje tesno povezana s skrbjo za narodni razvoj in obstanek. (mab)

Mladika

št. 10

Tik pred prazniki je izšla še 10. številka Mladike. Namesto uvodnika vsebuje pesem Milene Merlak Pridmir na božični večer. Sledi novela Zore Tavčar Božična noč organista Simona. Saša Martelanc se v rubriki Naš včerajšnji svet spominja ustanovitve in delovanja pevskega zbora Škrjanček, ki je v zadnjih štiridesetih in v prvih petdesetih letih bil »hišni zbor zavezniške postaje Radio Trst II«. Zora Tavčar je tokrat intervjuvala pisatelja Zorka Simčiča, ki živi v Argentini. V rubriki Pod črto je več krajših komentarjev na temo volitev v Sloveniji, pa tudi delovanja naše skupnosti v zamejstvu. Pisici člankov se kritično ustavljajo ob krizi pevskih zborov, nastopih in akcijah prof. Sama Pahorja ter izvedbe komedije Ob letu osorej v tržaškem Kulturnem domu. Vida Valenčič pa nam v svojem prispevku predstavi frizijsko manjšino na Nizozemskem.

V tej številki seveda srečamo tudi druge običajne Mladikine rubrike, in sicer Anteno, Mogoče ne veste, da... in Čuk na Obelisku. Mladinska priloga Rast je tokrat na štirih straneh, končala pa se je priloga Pavleta Merkuja o svetniki v slovenskem imenoslovju. Številko je popestrilo tudi več pesmi Vladimirja Kosa in Janeza Bregarja ter razne ocene književnih izdaj in likovnih razstav. (nl)

Alojz Rebula, Jakob Ukmar

Življenjepis v italijanščini

Pisatelj Alojz Rebula se je poleg samostojnih romanov poglobil v življenje treh velikih Slovencev: Friderika Barage, A.M. Slomška in Jakoba Ukmarja. Gre za tri velike slovenske može v službi Cerkve. Baraga je bil misijonar med Indijanci v današnji Kanadi in ZDA, Slomšek škof v Šent Andražu in Mariboru, Jakob Ukmar pa duhovnik v Trstu. Gre za tri osebnosti slovenske Cerkve, ki so vsak po svoje vtisnili pečat okolju, kjer so živeli. Toda dočim je Rebula Barago in Slomška predstavil slovenskim bralcem, je Jakob Ukmarja predstavil predvsem italijanskim bralcem, ker je o njem napisal življenjepis v italijanščini.

Kaj ga je k temu nagnilo, da je knjigo napisal v italijanščini, tega ne pove, verjetno pa dejstvo, ker je hotel tega slovenskega duhovnika in nje-

gov čas predstaviti predvsem tržaškimi Italijanom, da v svojem jeziku spoznajo ne samo odličnega slovenskega duhovnika, temveč še tudi »glas neke žrtvovane narodne manjšine.« Gre za čas od stare Avstrije pod cesarjem Francem Jožefom, preko prve Italije po letu 1918, pa fašistične Italije in končno tudi tretje demokratične Italije. Vmes je še čas nemške in jugoslovanske okupacije, pa Svobodnega tržaškega ozemlja. Rebula ob opisu Ukmarjevega življenja riše tudi razmere, v katerih je ta mož delal. Tako bralec dobi podobo ne samo Ukmarja, temveč tudi razmer slovenskih ljudi v omenjenih dobah. Četudi je Ukmar vse presojal v luči večnosti, kot se to pogosto omenja, vendar ni mogel mimo časov fašističnega kulturnega genocida nad Slovenci, ki jih je ob-

sodil na »kulturni molk« v želji, da tudi etično izginejo.

Kot duhovnik je Ukmar služil pod petimi škofi. Vsi so posegli v njegovo življenje, posebno še Anton Santin. Mimogrede se zato človek seznanja tudi s cerkveno politiko do nas Slovencev, tako s politiko tržaške kurije kot Vatikana. Danes po zadnjem vatikanskem koncilu se čudimo tej politiki tihe podpore raznarodovanju Slovanov. Jakob Ukmar je kot pravičen mož, a vdan Cerkvi, marsikdaj nastopil v obrambo naravnih pravic slovenskih in hrvaških vernikov, tako s prižnice v Škvednju kot z okrožnicami na Vatikan. Pogumno, a vedno s spoštovanjem. Jakob Ukmar ni bil revolucionar, vendar neustrašen borec za pravico.

Iz te Rebulove knjige si italijanski Tržčan lahko ustvari objektivno podobo tudi o odnosih tako države kot Cerkve do Slovencev in Hrvatov v tržaški škofiji. Gre za dejstva, ki jih italijanski zgodovinarji radi prikrivajo ali jih le mimogrede omenjajo.

Knjiga je izšla v založbi Edizioni Studio Tesi, Pordenone. Ne vem, koliko so italijanski bralci po njej segli, četudi je knjiga predvsem njim namenjena. Zdi se mi pa, da bi bilo koristno, ko bi knjiga izšla tudi v slovenskem prevodu, morda v zbirki Naše korenine pri GMD.

I. Virnik

K. Humar

Državna nagrada dr. Marijanu Zadnikarju

Ob božičnih praznikih so v Linhartovi dvorani kulturnega in kongresnega centra Ivan Cankar v Ljubljani prvič podelili sedem nagrad Republike Slovenije za znanstveno-raziskovalno delo. Tako se po novem imenujejo Kidričeve nagrade, ki so jih nekdanji oblastniki v Sloveniji po svojih »merilih in okusu« od leta 1957 do osamosvojitve Slovenije podeljevali priznanim slovenskim znanstvenikom in raziskovalcem, letos pa so prvič podelili visoka priznanja v skladu z novo zakonodajo.

Med enajstimi nagrajenci je nagrado Republike Slovenije za življenjsko delo na področju umetnostne zgodovine prejel dr. Marijan Zadnikar iz Ljubljane, ki ga naši rojaki na Goriškem in Tržaškem poznajo kot avtorja dveh pomembnih vodnikov po umetnostnih spomenikih na Slovenskem in v zamejstvu (Predjamski grad in Hrastovlje), Zadnikarjevo knjigo Lepoto slovenskih cerkva pa je leta 1985 izdalo Ognjišče v Kopru.

Komaj nekaj let je tega (1990), kar smo slavili pomemben verski in kulturni jubilej — 500-letnico znamenitih fresk v hrastoveljski cerkvi sv. Trojice, ki veljajo za izjemen spomenik tudi v svetovnih krogih. Hrastovlje so slovenska istrska vasica z okrog 120 prebivalci. Vso notranjost tamkajšnje cerkve krasijo freske — slikarije na svež apnen omet. Poslikavo cerkve je vodil mojster Janez iz Kastva, dokončana pa je bila na god svete Marjete (13. julija) leta 1490 — torej pred več kot 500 leti. Slike predstavljajo in živo ponazarjajo množico svetopisemskih prizorov od Stvarjenja sveta do Mrtvaškega plesa.

Za bralce Katoliškega glasa bo zato posebej zanimiva Zadnikarjeva pripoved o Hrastovljah, kjer so se po njegovih zapisih po letu 1953 lotili sistematičnega odkrivanja srednjeveških stenskih slikarij, ki je potem zaradi velikih poslikanih površin trajalo dolgo vrsto let. »Vsak kulturni Slovenec in vsakdo, ki se je za takega vsaj imel, je hotel videti Mrtvaški ples, na katerem ni nobenega svetnika in morajo celo papež, kralj in kraljica ubogati koščeno Spremljevalko, ki jih vodi proti odprtemu grobu« (dr. M. Zadnikar). Hrastovlje kot verski in kulturni spomenik izjemnega pomena tudi v svetovnem merilu, nam je torej najbolj temeljni-

to prikazal letošnji nagrajenec Republike Slovenije, umetnostni zgodovinar dr. Marijan Zadnikar v knjigi Hrastovlje, ki jo je leta 1988 izdala Družina.

Čestitkam dr. Marijanu Zadnikarju ob nagradi za njegovo življenjsko delo se pridružuje tudi naše uredništvo.

V Ljubljani so predstavili letošnje Goriške mohorjevke

Na Inštitutu za novejšo zgodovino v Ljubljani so v četrtek 17. t.m., predstavili kjižno zbirko Goriške Mohorjeve družbe. Inštitut je namreč soizdajatelj ene letošnjih petih knjig zbirke in sicer »Črniške kronike« monsijnorja Alojzija Novaka, ki jo je pripravil za tisk raziskovalec in uveljavljeni zgodovinar Boris Mlakar.

Prav tej knjigi je seveda veljala na predstavitvi posebna pozornost, istočasno pa so predstavili tudi Koledar za leto 1993, ki ga je uredil gospod Markuža, in delo slovenskega misijonarja Andreja Prebila, z naslovom »Aravkanija«, v katerem avtor opisuje svoje delo med Indijanci Mapuče v osrednjem Čilu ter svoje delovanje med Slovenci v Kanadi in Argentini.

Na koncu je profesor Martin Jevnikar predstavil »Primorski biografski leksikon«, ki letos končuje svoj

redni del in za prikaz požel topel aplavz.

Prav tako se je občinstvo z aplavzom zahvalilo avtorju knjige »Leto odmrznitve«, profesorju Vinku Beličiču, ki je kratko predstavil svoje literarno ustvarjanje in delo v drugi domovini, se pravi na Tržaškem ter doživeto posređoval vzgibe, ki so mu narekovali, da je v knjigi popisal dogajanja v letu 1990, ko je njegova prva domovina Slovenija doživela veliko politično in družbeno odjugo.

Kot velik dar pa je označil svoje potovanje v rojstno vas, ki jo je obiskal po 50 letih in doživel nekakšno streznitev.

Tudi slovenska televizija in radio ter številni matični listi so z veliko pozornostjo poročali o izidu letošnjih goriških mohorjevok in zbirko ocenili kot zelo kvalitetno in zanimivo.

Nagrade Slovenske izseljenske matice za slovensko literaturo v izseljenstvu in zdomstvu

Posebna komisija je podelila nagrade za prozo in poezijo natečaja Slovenske izseljenske matice v Ljubljani. Pogoji sodelovanja so bili razpisani v mesečniku Rodna gruda, književnega tekmovanja pa so se lahko udeležili slovenski pisici, ki živijo v inozemstvu.

Prvo nagrado za kratko zgodbo »Preteklost, sanje, pajčevina« je prejel na Dunaju živeči pisatelj Lev Detela.

Ostale nagrajenke in nagrajenci so: Irma Ožbalt, Kanada (proza »Sove«), Venčeslav Šrager, Nemčija (proza »Sončni žarek«), Boštjan Dvorak, Nemčija (proza »Janez pi-

še spis o šolskem sistemu«), Marija Hriberšek, Švedska (pesmi), Draga Gelt, Avstralija (pesmi) in Danijela Hliš, Tasmanija-Avstralija (pesmi).

Prispevki nagrajenk in nagrajencev so objavljeni v Slovenskem koledarju za leto 1993, ki je pravkar izšel pri Slovenski izseljenski matici v Ljubljani, prejeli pa bodo tudi denarne nagrade.

Uredništvo Rodne grude in vodstvo Slovenske izseljenske matice je nagrade podelilo z namenom, da poživijo slovensko književno ustvarjanje po svetu in da domovino opozori na dosežke literarnega ustvarjanja slovenskih izseljencev in zdomcev.

Izšla je
četrti številka
PASTIRČKA
z zelo zanimivo
vsebino. Vsem ta lepi
in živahno pisan list
toplo priporočamo.

Evropa '93

Novo leto je prineslo s seboj veliko novosti, lepih in manj lepih, pozitivnih in negativnih. Mednarodna pozornica je polna dogajanj: vojne akcije v Somaliji, nevarni zapleti v Zalivu z iraškimi izzivanji, ženevska pogajanja o Bosni in Hrcegovini in na drugi strani nadaljevanje morije, pa še upanja polne molitve za mir med raznimi veroizpovedmi v Assisiju s papeževim pozivom k miru, itd. Stara celina je še vedno v ospredju dogajanj, kljub vsem prekucijam na ostalih kontinentih. Evropa torej ostaja zvesta svoji tisočletni (dobri in slabi) usodi in še naprej dinamična. Njeni premiki pa seveda danes težijo v neko skupno in novo pot, pot skorajšnje združitve in zato tudi novih pričajovanj, upov-pa tudi težav.

Od decembra 1992 sem je videla politična Evropa celo vrsto pomembnih, skoraj bi rekli zgodovinskih mejnikov in sprememb. Maastricht, Birmingham, Edimburgh - to so le glavna srečanja z zadevnimi sporazumi in pogodbami, ki korenito spreminjajo lice novi evropski skupnosti. Padec vseh še preostalih ovir, postopna odprava meja in carin, vizija nove Evrope državljanov, vse to so prinesle prej omenjene etape. Z vsem tem pa so seveda tudi združene nove naloge in odgovornosti Evropske gospodarske skupnosti in njenih dvanajst držav članic. Ne smemo niti pozabiti na lanske referendum o ratifikaciji maastrichtskih sporazumov, ki so posebej po francoskem glasovanju utrdili evropsko samozavest in sedanjo usmeritev. Sedaj je od no-

vega leta za šest mesecev prevzela predsedstvo EGS Danska, ki je sicer pred dobrim letom in pol na ljudskem glasovanju zavrnila Maastricht-čepav si sedaj pričakuje nov referendum o istem vprašanju. Zato vidijo nekateri opazovalci v sedanjem danskem vodenju politične Evrope negotovo in neodločno krmilo...

Kaj je prineslo novo leta 1993? V bistvu so nekatere vidne spremembe in novosti, ki bodo odslej zgovorno pokazale tudi na zunaj vlogo enotnega evropskega trga. Predvsem najprej odprava carinskih meja s tem, da državljani EGS ne bodo več podvrženi carinski kontroli za vstop v drugo državo Skupnosti. Recimo italijanski državljan bo odslej prosto vstopal v Francijo, Nemčijo, Španijo, itd. Drugo vprašanje je še, kako bo šel, recimo, mimo oz. skozi Avstrijo (v Nemčijo) ali Švico (za Francijo in države Beneluxa), ki nista v EGSu. Tehnično bo to laže za letalske zveze, ko bodo na letališčih posebni koridorji za državljane Skupnosti. Vsekakor bo to postopno urejeno. Potni listi pa bodo med državami EGS po vsej verjetnosti odpravljani poleti. Sicer pa bo z letošnjim letom gotovo še več pomembnih novosti v novem razvoju in splošnem sodelovanju med državami EGS.

EVROPA - DANES IN JUTRI

Ob novem letu je v tem smislu dal posebno poslanico predsednik Evropske komisije Jacques Delors, ki je pozdravil pozitivne novosti v evropskem združevanju, čeprav je tudi opozoril na probleme in težave,

ki pri vsem tem ostajajo. Prav tako je Delors globoko obžaloval, da Evropa ni znala ali mogla ustaviti oz. preprečiti vojnih grozot znotraj same stare celine, kar predstavlja danes vojno stanje v Bosni. Mi bi tu še dodali, da je Evropska skupnost nedvomno začela prepozno reševati ta problem, da ga že od začetka ni povsem razumela in da z različnimi stališči znotraj dvanajsterice še danes nima pravega pristopa do njega.

Prihodnje leto bodo tudi nove volitve za evropski parlament, ki še danes nima prave zakonodajne oblasti, kot je pač vloga državnih parlamentov. Tudi tu bo treba še veliko poti in radikalnih reform. Zlasti na poti oblikovanja federalistične Evrope, ki naj bi bila pravzaprav Evropa narodov in dežel nasproti sedanji Evropi držav. Zato moramo tudi obžalovati, da je sedaj prišlo do hude krize oz. razkola v medmanjšinski listi Federalizem v Italiji in to po izključni krivdi Sardinske akcijske stranke, ki že drugič zavrača sistem rotacije svojega evropskega poslanca na škodo ostalih manjšinskih strank, vključno slovenske. Manjšinska solidarnost seveda s tem ni pokopana, treba bo le v bodoče iskati novih poti in oblik za sodelovanje in povezave.

Vsi ti so problemi, ki ob vstopu v novo leto pestijo Evropo in njene države in narode. Želimo lahko le, da bi se tudi te poti izravnale in dale pozitivnejše rezultate v blagor in prid vseh!

Spectator

* * *

Bog, pomagaj nam krotiti vse tisto, kar nas oddaljuje od Boga in ljudi.

Nova glava Katoliškega glasa

S prvo letošnjo številko prinaša Katoliški glas na naslovni strani spremembo, ki pa ohranja klasično obliko in predstavlja vez s preteklostjo in poslanstvom tega lista.

Izstopa beseda glas, ki naj »prenaša« ubesedeno sporočilo od človeka do človeka. Ne gre za bližnjega ali oddaljenega sogovornika, enostavno gre za človeka. Glas, ki prinaša poslanico človeku, se giblje po zraku — temno obarvanem ozadju, ki se osvetli, ko sporočilo doseže svoj cilj — človeka, pripravljenega na sprejem besede.

Pridevnik katoliški, grafično podčrtan z znamenjem križa, razkrija vir oznanila, ki ga glas posreduje. Iz prikazanega raste poziv oziroma izziv slehernemu, naj bo živi ud verske skupnosti — resnični njen oznanjevalec.

Tiskovno poročilo SSK

Evropska lista manjšinskih in avtonomističnih strank »federalizem« je na zasedanju v Milanu ugotovila, da je prišlo do nepopravljivih razhajanj med Sardinsko akcijsko stranko in vsemi ostalimi članicami zaveznitva.

Sardinska stranka je namreč potrdila, da zaradi notranjih problemov ne more izpolniti obveze o odstopu edinega evropskega poslanca »federalizma«, Sardinskega politika Maria Melisa.

Odstop po tretjem letu mandata je predvidevala koalicijska pogodba iz leta 1989, da bi z rotacijo evropskih poslancev različnih povezanih strank jasno poudarili enako dostojanstvo vseh sodelujočih in solidarnost med manjšinami.

Poslanec Melis torej ne predstavlja več liste Federalizem, dosedanja

pogodba pa je suspendirana.

Union Valdôtaine, ki jo je zastopala delegacija pod vodstvom tajnika Grimoda, Slovenska skupnost, ki jo je zastopal deželni tajnik Ivo Jevnikar, Union für Südtirol, Unione del Popolo Veneto, Movimento Meridionale in Movimento Autonomista Occitano so vsekakor potrdili voljo po nadaljnjem medsebojnem sodelovanju in po aktivnem posegu tudi v razprave o ustavnih reformah za obrambo manjšin in idealov Federalizma. Evropsko svobodno zvezo, ki jo je v Milanu zastopal Flamski evropski poslanec Vandemeulebroucke, so pozvali, naj posl. Melisu prekličje vse zadolžitve, ki jih ima kot predstavnik »Federalizma«. Sardinski delegaciji, v kateri sta bila tudi posl. Melis in tajnik Ortu, pa so izrazili obsodbo kršitve sporazuma in politične nekorektnosti.

TRZASKA KREDITNA BANKA • KMECKO DELAVSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V SOVODNJAH • HRANILNICA IN POSOJILNICA OPCINE • KMECKA IN OBRATNA HRANILNICA IN POSOJILNICA V NABREZINI • KMECKO OBRATNA HRANILNICA DOBERDOB • KMECKA BANKA GORICA

goriške novice goriške novice goriške novice goriške

Mešani cerkveni pevski zbor F. B. Sedej

V nedeljo, 10. januarja, se je cerkveni pevski zbor iz Števerjana odzval prijaznemu povabilu patra Nika Žaklja za sodelovanje pri sv. maši na Kostanjevici nad Novo Gorico. Zbor je pri glavni sv. maši ob 10. uri pel zanimiv božični program, ki ga je sicer že pripravil za polnočnico v svoji župniji.

Dve trobenti in dve pozavni sta uvodoma v sv. mašo zaigrali Te deum, ki ga poznamo kot siglo evrovizijskih programov na TV. Takoj zatem je zadonela pesem Božji nam je rojen sin iz grl mladih števerjanskih pevk in pevcev.

Med sveto mašo smo lahko prisluhnili še naslednjim božičnim pesmim: Slava na višavi Leopolda Cveka, Jericijevi Aleluji, Sattnerjevi Noč božična, Cvekovima Pastirci iz spanja in Raduj človek moj. Vse omenjene pesmi je na orglah spremljal mojster Hubert Bergant, ki je že marsikdaj sodeloval z našim zborom. Višek maše je bila Limbacherjeva Turmbläser-Messe nach Sätzen alter Meister, ki je napisana za mešani zbor in trobila. Po maši so se pevci zvrstili v prezbiteriju, kjer so odpeli še šest starih božičnih pesmi s spremljavo citer. Prijetno božično vzdušje se je ustvarilo v cerkvi s pesmimi: Glej zvezdice božje, Rajske strune, Poslušajte vsi ljudje, Tam stoji pa hlevček, Tamle na slamci in Sveta noč. Koncert so zaključile fanfare s Te deumom.

Za pevce je sledilo prijetno presečenje, saj so nam skrbni patri pripravili pojedino, lahko rečemo kompletno kosilo. Po kratkem kramljanju in izmenjavi misli smo zaprosili patra Nika, da nam je na kratko opisal zgodovino tega znamenitega samostana in grobnic Burbonov. Kljub temu namreč, da nismo oddaljeni več kot deset minut vožnje od tega kraja, marsikdo od nas ni poznal dragocenih zgodovinskih biserov, ki jih hranijo frančiškani na Kapeli. Bila je torej edinstvena priložnost, da smo prisluhnili izčrpnemu podajanju zgodovinskih podatkov. Sledil je ogled samih grobnic v kripti pod oltarjem kostanjeviške cerkve. Kot izbrani gostje smo si lahko ogledali tudi bogato samostansko knjižnico, ki hrani lepo število srednjeveških rokopisov. Izrecno je bila odprta soba, v kateri je ohranjen del Bohoričevega rokopisa prve slovenske slovnice iz druge polovice 16. stoletja in lastnoročen podpis Marije Terezije.

Zbor čuti zato dolžnost, da se ponovno srčno zahvali najprej Vladi-

mirju Čadežu, ki nam je ponudil čudovito priložnost, da smo lahko svoj božični program ponesli izven domače vasi, nenazadnje pa naj izrečemo svoj »Bog povrni« še patru Niku za tako izredno pogostitev, gospodu Bergantu, trobentačem in citrašu pa za sodelovanje s svojimi instrumenti. Naj ne pozabimo tudi na dirigenta Tomaža Tozona, ki je kljub težki družinski situaciji prišel voditi zbor.

SKPD F.B. SEDEJ
(Valentina Humar)

Božični koncert v stolnici

V nizu božičnih koncertov in božičnic, ki so bile po raznih cerkvah, je bil prvi v goriški stolnici in sicer na praznik sv. Štefana. Zadnja leta je postala že tradicija, da je v stolnici na ta dan božični koncert. Prireja ga Združenje cerkvenih pevskih zborov, katerega predsednik je prof. Lojzka Bratuževa.

Zbori so skoro vsi nastopili pred oltarjem in zapeli vsak po tri pesmi. Nastopili so po vrsti: Cerkevni mladinski zbor iz Štandreža (Elvira Chiabai), dekliški zbor Alenka (Anka Černic), mešani pz Podgora (Mirko Špacapan), moški pz Mirko Filej (Zdravko Klanjšček), mešani pz iz Štandreža (Ticijana Zavadlav), pevška skupina Akord iz Podgore (Mirko Špacapan), mešani pz Rupa-Peč (Z. Klanjšček).

Zbori so si izbrali pesmi naših slovenskih skladateljev, saj je pri njih zelo bogata izbira božičnih melodij. Zastopani so bili: Gačnik, Premrl, Harej, Štolcer, Vrabc, Tomc, Cvek, Belar, Vodopivec, Filej. Z lastno skladbo sta nastopila tudi Zdravko Klanjšček (Božično pričakovanje) ter Mirko Špacapan (Polnoč je). Napovedoval je Kazimir Černic. Nekatere pesmi so izvajali na suho, druge ob spremljavi na harmonij oz. na orgle (Lucija Valentinčič, Miran Devetak, L. Bratuž).

Zbori so izvajali skupno 21 pesmi, nekatere tudi daljše. Tako se je koncert raztegnil in ni bilo časa za litanije M.B. z odpevi. Udeleženci smo bili s koncertom zadovoljni, toda še bolj bi bili, če bi nastopilo manj zborov in bi ostal čas tudi za litanije s prelepimi božičnimi odpevi, ki jih skoraj ni več slišati, saj je popoldanski blagoslov vedno manj. In vendar so odpevi tako prisrčni in jih pojejo vsi. Morda bo tako prihodnji Božič.

Kazimir Humar

Štandrež

Mladinski zbor v Domu onemoglih v Ločniku

Kakor že več let, ob božičnih praznikih, je tudi letos naš mladinski pevski zbor preteklo nedeljo posvetil svoje petje ostarelim in bolnim, ki so v Domu onemoglih v Ločniku, da jim podari nekaj božičnega veselja. Na povabilo g. kaplana Hilarija Brezigarja, jih je tam zbrala njihova učiteljica Elvira Chiabai, v spremstvu njihovih staršev. Najprej so pobožno prepevali pri nedeljski maši in se udeležili bogoslužja tudi s sv. obhajilom.

Takoj nato pa so prisotnim, kar tam v kapeli priredili prijeten božični koncert. Za uvod so jim podali novoletna voščila. Nato je vsako pesem ena pevka predstavila tudi v italijanskem jeziku, da so lahko razumeli in uživali vsi prisotni. Ti so kaj radi poslušali in nagradili z navdušenim aplavzom vsako pesem, saj jih je ne samo razveselila, ampak mnoge celo ganila do solz. Spored je bil pester in bogat. Na koncu sta se tako g. kaplan kot tudi ravnatelj Doma prisrčno zahvalila pevkam in njihovi učiteljici. V obednici so vsem pevkam in staršem ter spremljevalcem še prijazno ponudili vsakovrstno pijačo in sladko pecivo. Vsi so odhajali v zavesti, da so s tem nastopom izvršili zelo dobro delo, posvečeno Bogu in potrebnim sestram in bratom.

Žorž Jožef
župnik

Za prijateljsko sožitje

V okvir številnih pobud in manifestacij za mir in sožitje ob koncu leta spada tudi srečanje gospodarstvenikov in javnih delavcev, ki ga je v Palace Hotelu priredil Vinko Levstik kot predsednik goriških hotelirjev. Med drugimi so se srečanja udeležili senator Darko Bratina, bivši župan Scarano, pokrajinski odbornik Bombi, predsednik ASCOM Rovis in drugi.

Gostitelj je med večerjo imel tudi nagovor: »Do nedavna so me imeli za zločinca ljudje, ki so kot komunistični kolovodje bili krivi zločinov... Pod fašizmom smo Slovani v Italiji trpeli zaradi fašistične diktature, podobno Italijani v Istri pod komunistično diktaturo. Toda še vedno je čutiti pojave netolerance in šovinizma, na Tržaškem bolj kot na Goriškem, tukaj živimo v boljšem soglasju,« je dejal V. Levstik.

Na koncu so si vsi voščili srečno novo leto.

Nabrežina

ZAHVALA

Župnijsko občestvo iz Nabrežine iskreno čestita in se zahvaljuje za velik uspeh božičnega koncerta, 6. januarja, ki so ga izvajali: Moški zbor »Fantje izpod Grmade« pod vodstvom I. Kralja, Dekliški zbor »Devin« pod vodstvom H. Antoniča in Otroški zbor »Ladjica« pod vodstvom O. Tavčar in M. Pahor. Želim Vam še mnogo lepih uspehov. - Zahvala tudi mons. F. Krapežu za lepe in pomenljive besede. Zahvala tudi domačemu cerkvenemu zboru, ki ga vodi A. Sedmak. - Čestitke in voščila tudi oktetu Obala za božične pesmi 27. decembra in zlasti priznanemu »Gallas Consort« za pomenljivi Koncert 6. jan. po maši za vernike ital. jerika.

Sovodnje

Občinska seja

Sovodnjski občinski svet se je zadnjič v letu 1992 sestal v ponedeljek, 21. decembra.

Prva točka dnevnega reda je bila razprava in odobritev načrta Soškega parka. Izdelavo tega načrta je občinski svet poveril arhitektu gospe Codelji dne 27.12.1989. Zadnji rok za odobritev je 31. dec. 1992. Župan je seznanil svet, da je arhitektinja Codelja izdelala načrt s pomočjo izvedencev z geološko-ekološkega krajskega področja. Dodal je, da je bil načrt predstavljen občinstvu 16. dec. v Kulturnem domu. Podžupan je na iznesene pripombe občanov glede omejitve uporabe zemljišč, sečnje gozdov in drugih s kmetijstvom povezanih dejavnosti, lova ali ribolova, dejal, da ne bi smeli biti ožji od dosedanjih.

S tem načrtom se odpirajo boljše možnosti reševanja ekonomskega problema, vstevši problem grezničnih odplak, ki se iztekajo v Sočo. Svetovalec SSK Fajt se je v svojem posegu glede parka zanimal, če je uprava stopila v stik s sosednjimi občinami. V sklopu ustanove, ki bo park upravljala, naj bi delovala tudi pred kratkim imenovana občinska komisija za varstvo okolja. Vprašal je, kje se bodo za ureditev parka dobila finančna sredstva.

S soglasno odobreno resolucijo je svet pooblastil upravo, da se neposredno vključi skupaj z drugimi upravimi v pokrajinski načrt za rešitev vprašanja odpadkov in njihovega uničevanja.

Proti mazanju dvojezičnih napisov na tablah in proti protislovenskim napisom po zidovih - se je dogajalo v sovodnjski občini in drugod v sredi decembra - je svet soglasno odobril protestno resolucijo, ki med drugim poziva pristojne oblasti, naj izsledijo in kaznujejo storilce, ki kalijo sožitje in istovetnost kraja. Načelnik večine Kuštrin je bil mnenja,

da mazaška akcija ni golo naključje, pač pa se vključuje v gonjo zoper razsodbo Dežele glede statuta. Načelnik SSK Černic je dodal, naj uprava zaprosi Deželo za prispevek za obnovitev pomazanih tabel.

Remo Devetak

Božični koncert v Štivanu

Na praznik sv. Štefana je bil božični koncert tudi v štivanski cerkvi ob 16.30; poldrugo uro pozneje kot v goriški stolnici. Škoda, saj bi radi slišali eden in drugi koncert.

V Štivanu so nastopili samo domači zbori in sicer moški zbor Fantje izpod Grmade (Ivo Kralj), dekliški zbor Devin (Herman Antonič) ter otroški zbor (Mirjam Bratina im Olga Tavčar). Nastop so razdelili na tri dele. Najprej so zapela dekleta, za njimi so prišli na vrsto otroci, ki so pripravili božični prizor, seveda prepleten z božičnimi pesmimi. Kot tretji so se zvrstili fantje. Slavje se je zaključilo z nastopom obeh zborov.

Popravek

V članek Concentus Ottoni iz Verone se je pomotoma vrnila kaka neustrezna beseda in povsem spremenila sporočilnost teksta!

Stavek se pravilno glasi:

V štirih stavkih — Oznanjenje, Evangelij, Apokalipsa in Veliki petek je skladatelj znal z različnimi kombinacijami timbričnih značilnosti teh instrumentov zelo ekspresivno izraziti biblične momente, v vsej njihovi tragiki in odrešenjskem zmagoslavju.

V nedeljo, 17. jan., bo v sovodnjski cerkvi ob 15. uri

Božičnica

Sodelujejo zbori:

MPZ Bilje-Miren-Orehovlje;

CPZ Miren-Rupa-Peč;

skupen moški zbor; otroški zbor Rupa.

Prisrčno vabljeni!

ZAHVALA

Prav srčna hvala učiteljem in učencem štandreške šole za voščila in dar ob Božiču in Novem letu. Bog Vam daj moč, zdravje in srečno bodočnost za plemenito pobudo.

Alojz Nanut

Katoliška knjigarna

vabi na predstavitev knjige
Dušana Jelinčiča

Biseri pod snegom

ki bo v petek, 15. jan. 1993, ob 17.30
v galeriji Katoliške knjigarne.

Knjigo bo predstavil dr. Rafko Dolhar, odlomke bo bral Livij Valenčič.

PROSVETNO DRUŠTVO »ŠTANDREŽ«

Dramski odsek

Carlo Goldoni

Sluga dveh gospodov

Komedija v treh delih

Režija Emil Aberšek

Premiera v soboto, 16. januarja 1993,

ob 20.30 v župnijski dvorani »A. Gregorčič« v Štandrežu.

Ponovitev v nedeljo, 17. januarja, ob 17. uri.

Letošnje pomenljive jaslice v nabrežiski cerkvi predstavljajo znane »kolone« s križiščem cest, pa tudi križiščem moralnih odločitev. V dvorani pa je bila razstava 16. pomenljivih jaslic in simbolov. Odprta bo do 17.1.1993

tržaške novice tržaške novice tržaške novice tržaške

Jubilejni božični koncert ZCPZ

Kot vsako leto je tudi letos Zveza cerkvenih pevskih zborov priredila koncert božičnih pesmi v tržaški stolnici sv. Justa, in sicer v nedeljo, 10. januarja. Letošnji koncert je potekal v znamenju 30. obletnice obstoja ZCPZ in 30. obletnice božičnih koncertov, ki jih Zveza prireja. Ob tej priložnosti je pod vodstvom Janka Bana nastopil Združeni tržaški mešani zbor, katerega je sestavljalo več kot 60 pevcev iz raznih cerkvenih zborov na Tržaškem, pa tudi zborov »Jacobus Gallus« in »Primorec-Tabor« ter Tržaškega okteta.

Posebnost letošnjega koncerta je bila v tem, da je le-ta potekal v skladu s posebnim konceptom, ki je nastal po zamisli dirigenta Janka Bana. Zbor je namreč predstavil antologijo pesmi tržaških avtorjev, katere so izvajali na vseh preteklih božičnih koncertih, razen ene (Gruberjeve Svete noči v priredbi Pavleta Merkuja). Pesmi so bile objavljene v treh zbirkah, ki jih je ZCPZ izdala v letih 1968, 1974 in 1990. Koncert se je delil na štiri sklope: prvi je obsegal tri pesmi, ki so bile nagrajene na natečajih Zveze, in sicer Vodopivčev Otok v božični noči na besedilo Aleksija Pregarca, Vrabčev Bil je noč na besedilo Vinka Beličiča ter Maličev Božično pričakovanje na besedilo Ljubke Šorli. Naslednji sklop je obsegal ravno tako tri pesmi, ki jih je uglasbil Zorko Harej: Ta noč je sveta noč na besedilo Karla Široka, Božična noč na besedilo Ljubke Šorli in Ves svet se raduje na besedilo Marija Maverja. Zbor je v teh dveh sklopih na orgle spremljal Andrej Pegan, solistka pa je bila Aleksandra Pertot.

Tudi tretji sklop je sestavljalo troje pesmi v priredbi Pavleta Merkuja: dve ljudski iz Benečije (Na zapoved je prišla in Te dan je usega veselja) ter že prej omenjeno Sveto noč. Četrta in zadnja sklop je obsegal štiri ljudske v priredbi Ubalda Vrabca, in sicer Nikar ne dremajte, Vstan Jurca, Ljub' Jezušček zdiše in Ura je polnoči.

Dobro izvedbo je številno občinstvo, ki je napolnilo tržaško stolnico, nagradilo s toplim ploskanjem. Koncert je torej popolnoma uspel, čeprav je prišlo do nekaterih nepravilnosti, predvsem kar se tiče dinamike. Pozna se namreč, da je imel zbor na voljo omejeno število vaj, kar je seveda imelo svoj vpliv. Kljub temu pa so se pevci nedvomno izkazali, kar pomeni, da so že precej trenirani.

Sporod je povezovala Matejka Peterlin Maver, priložnostno misel pa je podal Ivan Florjanc, salezijanski duhovnik ter skladatelj in glasbeni zgodovinar. Podčrtal je pomen Božiča, ki je poleg verskega tudi narodni praznik in ena največjih kulturnih revolucij, saj sloni na načelu, da nasprotniku ne gre sekati glave, ampak mu stopiti v srce. Podčrtal je velik

pomen 30-letnega dela ZCPZ, ki je obnavljala stare in znane pesmi ter izbirala nove, kakor tudi pomen, ki ga ima za tržaške Slovence prepevanje božičnih pesmi v stolnici sv. Justa. Poudaril je tudi priljubljenost slovenskih božičnih pesmi, priljubljenost, ki prihaja iz njihove melanhonične nežnosti.

Koncert bo Združeni tržaški mešani zbor ponovil v nedeljo, 17. t.m., ob 17. uri v cerkvi sv. Frančiška v Šiški (Ljubljana).

Ivan Žerjal

Iz delovanja SSK

Res ne moremo reči, da se je novo leto 1993 začelo slabo za delovanje Slovenskega kulturnega klubā. Gosta prvega letošnjega večera, dne 9. t.m., sta bila Fabrizio Polojac in Niko Tul, ki sta nam predstavila njuno poletno potovanje na Irsko. Srečanje je potekalo v obliki prikazovanja diapozitivov s sprotim komentarjem slik. Tako smo poleg orisa njunega potovanja izvedeli tudi nekaj splošnih, a zanimivih podatkov o zgodovini Irske in o njeni današnji podobi.

Predavanje je vzbudilo veliko zanimanja, saj je bil nam eden izmed najbolj obiskanih večerov letošnje sezone. Trud mladih predavateljev je bil tako obilno poplačan. Za soboto, 16 t.m., pa pripravljata SKK in MOSP res izredno srečanje. Ob drugi obletnici mednarodnega priznanja samostojne Slovenije bo v klubovskih prostorih potekal Slovenija Party z zelo pestrim programom in s slavnostnimi gosti. Na večer so seveda vabljeni vsi, od najmlajših pa do starejših.

Tomaž Susič

Božičnica slovenske Vincencijeve konference

Kakor vsako leto je Vincencijeve konference v Trstu imela duhovno pripravo na božične praznike pri Šolskih sestrah pri Sv. Ivanu v Trstu.

Pri sv. maši nas je naš duhovni asistent, msgr. dr. Lojze Škerl obogatil s plemenitimi mislimi, ki naj bi naše duše pripravile na Gospodov prihod.

Po kapeli so donele adventne pesmi, katere je na harmonij spretno spremljal g. Tone Kostnapfel.

Po sv. maši so prisotni člani Vincencijeve konference, člani Kluba prijateljstva, sodelavci kolonije v Comegliansu in drugi prijatelji posešli k sladkemu prigrizku in izvrstnemu čaju, kar so pripravile spretno kuharice Šolskih sester.

Poseben božični privedih pa so nam pripravili univerzitetni in višješolski študentje, ki so ob božičnih melodijah občuteno podali bogat venec za Božič primernih narodnih in umetnih poezij (med temi tudi eno Karla Woytile). Zelo smo jim hvaležni, še posebna zahvala naj gre gospe prof. Matejki Peterlin Maver, ki je pripravila to kratko, a pristrčno božično prireditev.

Zelo nas je razveselil s svojo prisotnostjo novi škofov vikar g. Franc Vončina.

Ob tej priliki izražamo našo posebno hvaležnost dobrim Šolskim sestram pri Sv. Ivanu, ki nam pogosto radevoljno dajejo na razpolago kapelo, jedilnico in v toplejših mesecih tudi vrt.

V Trstu vedno manj prebivalcev

Tržaško časopisje je prejšnji teden objavilo vest, da se je v preteklem letu, in sicer v času od januarja do avgusta, število tržaškega prebivalstva zmanjšalo za 1.754 oseb. To so le delni podatki, vendar obstaja bojazen, da bo dokončen obračun za leto 1992 pokazal, da je Trst siromašnejši za 2.500 ali več prebivalcev.

Opaziti je sicer porast rojstev v obravnavanem obdobju (januar-avgust 1992): slednjih je bilo 257 več kot v istem obdobju v letu 1991. Na žalost se je povečalo tudi število smrti, katerih je bilo 325 več kot v istem obdobju leta 1991. Važno vlogo pri demografskem padcu tržaškega mesta ima tudi izseljevanje: vedno v omenjenem obdobju se je iz Trsta izselilo 1.836 oseb, priselilo pa 1.145, to je kar 691 manj kot od januarja do avgusta 1991. To zaradi vedno večje gospodarske in družbene krize, ki pesti naše mesto.

Že časni podatki ljudskega šteta iz leta 1991 kažejo, da ima Trst 234.134 prebivalcev, to je 8,82 odstotkov manj, kot so jih našli leta 1981. Zaradi tega je že prišlo do nekaterih ukrepov, od katerih je verjetno najbolj odmeven tisti, ki je zmanjšal število občinskih svetovalcev od 60 na 50. Učinki porasta števila rojstev pa bodo po oceni tržaškega lista »Il Piccolo« prišli do izraza šele čez deset let. Ob vsem tem bi se lahko upravičeno vprašali, ali ima naše mesto kako prihodnost, ali bo še živelo. Huda gospodarska kriza in slepota vodilnih političnih krogov pač ne obetata svetle prihodnosti.

I.Ž.

Repentabor

Repentaborska župnijska skupnost že vrsto let prireja prijetne nedeljske popoldneve za starejše župljane. Tudi letos so člani župnijskega mešanega pevskega zbora in ostali sodelavci pripravili tako srečanje. Kljub temu da je bilo zunaj pusto, oblačno, megleno nedeljsko popoldne je v dvorani občinskega Kulturnega centra sijalo sonce veselja, nasmeha in radosti.

Lepo je bilo videti starejše ljudi v družbi otrok in ljudi v najboljših letih. Videti je bilo vse tako naravno. Ne prirejeno. Bilo je enostavno srečanje, polno domačnosti in navadnosti kot bi pač moralo biti življenje med starejšimi in malo manj starimi. Bilo je nekaj izbranega petja v izvedbi otroškega in mešanega pevskega zbora pod vodstvom Loredane Guštin in Ivana Florjanca trenutnega župnijskega upravitelja. Gospod Sergij Pahor je prebiral in komentiral oznanila napisana v tem času natančno pred sto leti. Ob poslušanju oznanil smo opazili, kako so se v tem času spremenili razni običaji in urniki, pač v skladu s časom in razvojem družbe. Adventni čas in čas božiča z osnovnim verskim sporočilom pa je ostal isti.

Sledil je srečolov. Nabralo se je precej darov po zaslugi mnogih darovateljev, katerim gre vsa zahvala. Otroci so radostno raznašali dobrote, ostali pa so se preiskovali koliko imajo sreče.

Ob zakuski se je večer nadaljeval. Razne anekdote in šale so popestrile kar prehitro bežeče trenutke. Gospa Angela pa je dodala še marsikatero deklamacijo iz slovenske literature ali ljudskega izročila naučeno še iz rane mladosti.

Nenapovedano se je tej prireditvi pridružil tudi g. Bedenčič, ki je prišel na študijske počitnice, kar je še povečalo prijetno vzdušje bodisi ob petju ali medsebojnem pogovoru.

Kar prehitro so minule tri ure. Ko smo odhajali, so ljudje spraševali, če se bomo srečali že prihodnjo nedeljo. Ob takih prilikah človek spozna resnico, kako nam v sodobnem času primanjkuje časa in prilik za medsebojna srečavanja. To velja za vse, le da starejši, ki niso več vpeti v ritem skrbi in dela, to občutijo še mnogo bolj.

T.B.

Novoletni koncert

Slovenski denarni zavodi v Italiji so, podobno kot že vrsto let, tudi letos priredili novoletni koncert, ki je bil v torek, 5. januarja, v Gorici v gledališču Verdi, naslednjega dne pa v Kulturnem domu v Trstu. Spored, ki ga je izvedel simfonični orkester Hrvatske radiotelevizije pod vodstvom Alana Bjelinskega, je obsegal uverturo iz Rossinijeve opere Tatinska sraka, Beethovnov Koncert št. 5 v Es-duru, op. 73 za klavir in orkester in Schubertovo Simfonijo št. 7 v h-molu (nedokončano). Pri klavirju je nastopila solistka Pavica Gvodič.

Prva obletnica smrti duhovnika Albina Grmeka.

4. januarja je minilo leto, odkar je nepričakovano stopil v večnost duhovnik Albin Grmek, župnik na Kontovelu.

Sobratje so se ga na poseben način spomnili in zanj molili, posebna maša zadušnica je bila na isti dan zvečer v cerkvi na Kontovelu.

T.S.

Duhovniški in pastoralni svet

S prvim januarjem je bil v tržaški škofiji imenovan nov Duhovniški svet. Novost tega duhovniškega sveta je predvsem v tem, da pridejo do večjega izraza dekanije, ki jih je sedaj v škofiji osem. Tako so v tem duhovniškem svetu vsi dekani in še po en duhovnik iz vsake dekanije. Iz openske dekanije je v tem svetu novi dekan g. Jože Kunčič, kot izvoljen pa je v njem prejšnji dekan g. Rudi Bogatec. Po samem pravu so potem še v svetu zastopniki raznih služb na škofiji. Tako je v njem novi škofov vikar za Slovence g. Franc Vončina. Škof je poleg tega nekatere še osebno imenoval. Med njimi je g. Milan Nemač, ki je sedanji predsednik Duhovske zveze.

Duhovniški svet, kot pravi cerkveno pravo v kan. 495, je skupina duhovnikov, ki kot škofov senat predstavlja zbor duhovnikov in mora po določbi prava škofu pomagati pri vodstvu škofije, da bi se pastoralni blagor zaupnega mu dela božjega ljudstva čim učinkoviteje pospeševal.

V tem mesecu je bil izvoljen tudi nov Škofijski pastoralni svet, v katerem je zastopstvo tudi laikov, poleg duhovnikov in redovnikov. Volitve so bile v petek, 15. januarja 1993 v cerkvi Novega sv. Antona. Udeležili so se jih delegati, ki so bili izvoljeni na primarnih volitvah po župnijah in organizacijah.

Iskra

novi petnajstdnevnik

Z datumom 8. januarja 1993 je izšel novi (ali prenovljeni) petnajstdnevnik ISKRA - glas komunistov. List, ki bo imel deželni obseg, bo po besedi trenutnega odgovornega urednika Stojana Spetiča, ki je list predstavil v petek, 8. januarja, na sedežu KPI v ulici Tarabocchia 3 - obravnaval problematiko slovenske levice z nekako drugačno občutljivostjo. Ne bo pa uradni list Partije.

List, kakor je napisal v uvodnem članku Sergij Lipovec, »hoče proti taku. Hočemo z vsemi silami združevati različne na osnovi običajnih interesov vsakega posameznika, da je človek lahko sočloveku - človek.« Če pogledamo malo nazaj v zgodovino slovenskega tiska, srečamo glasilo ISKRA kot buletin slovenskih delavcev v Clevelandu od leta 1934 - 35.

1. marca 1936 je izšel kot mesečnik (prvi letnik) - organizacijski list krščansko-socialistične delovne mladine - v Ljubljani. Za izdajo je poskrbela krajevna skupina mladinske zveze. Za izdajo in uredništvo je odgovarjal Lavrenčič Niko, ovitek je tiskala Tiskarna Kolektor Stražišče. Ostalo je bilo litografirano.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Hans Christian Andersen

Cesarjeva nova oblačila

Režija Vladimir Jurc

v četrtek, 14. januarja, ob 10. uri
v petek, 15. januarja, ob 10. uri
v torek, 19. januarja, ob 10. uri
v sredo, 20. januarja, ob 10.30.

Katoliški
glas
bomo izboljšali
tudi
s Tvojo
pomočjo!

ŠPORT

Odbojka - Moška C2 liga

9. KOLO

Cremcaffè
Olympia CDR
3:0 (15:10, 15:1, 15:7)

Olympia: S. Terpin (3+8), J. Terpin (1+7), A. Terpin (0+1), A. Vogrič (1+2), M. Vogrič (0+1), Dornik (1+6), Devetak (0+3), Povše (0+4), G. Šfiligoj (4+4), B. Šfiligoj, Petejan (1+1)

Ekipe Olympie je bila proti prvouvrščenemu moštvu iz Tržiča brez moči; domači, ki predstavljajo v tem prvenstvu razred zase, so zaigrali zares dobro, kar pa ne povsem opravičuje blede predstave naših.

V prvem setu je Olympia dobro začela in celo vodila s 7:6, nakar pa ji je popustila koncentracija in nasprotnik jo je prehitel ter premagal; tega si naši ne bi smeli dovoliti, če so mislili zmagati, kajti po neprepričljivem začetku so domačini nato zaigrali dosti bolj odločno. Drugi set se je za naše slabo začel, nasprotnik je hitro prišel v visoko vodstvo in ter prepričljivo premagal Olympio. Ta si je v tretjem setu opomogala in povedla s 7:3; ekipa iz Tržiča pa tudi takrat prevzela vaje igrice v svoje roke in naši niso do konca tekme osvojili niti točke več.

10. KOLO

Olympia CDR
Sloga

3:1 (15:12, 15:9, 16:17, 15:12)

Olympia: S. Terpin (10+15), J. Terpin (7+11), A. Terpin (2+0), B. Šfiligoj (8+13), G. Šfiligoj (4+4), Dornik (4+3), Petejan (0+3), A. Vogrič (1+0), M. Vogrič (0+0), Povše (0+2), Devetak (1+0), Hlede.

Sloga: Riolino (9+15), Božič (4+17), Cisolla (6+11), Čač (4+3), Sgubin (5+8), Štrajn (2+2), Kralj (1+2), Krpan (1+0), Maver.

Prvi slovenski derbi v C-2 ligo se je končal po izenačeni igri z zmago Olympie, med navdušenjem publike in burnim protestom slogašev proti sodnikom. Tekma je bila zelo zanimiva, igralci so dali vse od sebe in res škoda da tudi sodniški par ni bil na taki kakovostni ravni.

Slogaši so bili na papirju slabši, zato pa so pokazali izredno mero borbenosti, tako da so držali do zadnjega pod pritiskom domačine. Ti so imeli nevhvalno vlogo favorita, kljub temu pa jim je uspelo ohraniti dovolj mirne živce. V prvem

setu je najprej povedla Olympia, slogaši so se ji približali le proti koncu, vseeno pa so domačini zaslužno osvojili niz. Tudi v drugem nizu se je ponovila podobna slika, medtem ko je bil tretji set nadvse razburljiv. Olympia je vodila s 11:9, nato pa je Sloga obrnila rezultat na 14:11; domačinom je uspelo goste ujeti in povesti s 16:15, tam pa so naredili nekaj nepotrebnih napak in set so osvojili tržačani. V četrtem nizu je bolje začela Sloga, Olympia jo je dohitela le proti koncu. Sledilo je nekaj dvomljivih sodniških odločitev, tako da so slogaši izgubili živce in tudi tekmo. Na koncu tekme so gostje burno protestirali proti sodniškemu paru; čeprav je treba taka dejanja obsojati je tudi res, da sta sodnika pustila o sebi res slab vtis.

(Igor Povše)

Kotalkarsi nastop KŠD Vipava

V sovojenjski telovadnici je v soboto, 19. in v nedeljo, 20. decembra 1992 kulturno športno društvo VI-PAVA priredilo kotalkarsko revijo, ki jo v mesecu decembru prireja že od 1. 1985.

Pod vodstvom Jadranke Faganel in Tanje Peteani je nastopilo 48 pretežno mladih kotalkarjev.

Revijo so pripravili: predsednik društva Joško Peteani, Albin Devetak, Dimitrij Florenin, odborniki društva ter starši kotalkarjev. Prvi večer je program povezovala Vesna Cescuti, drugi pa Marjanka Čevdek. Pri reviji je sodeloval tudi prof. Aldo Rupel. Kotalkarski nastop je popestril čarodej Marjo Pogačnik.

Osrednja točka dvodnevne nastopa je bil prizor »Belo-črno«, v katerem so v napetih slikah prikazali skupine rodov in plemen Indijancev, Kitajcev, rdečkožcev, črncev in belopolnih ljudi na Divjem zahodu. S tem so hoteli poudariti, da so vsi ti v vsakdanjem življenju, neglede na barvo kože in na različnost kultur in verstev, enakovredni ljudje.

Zaključek revije se je iztekel v božični prizor.

Kakor vsako leto, tako je bila tudi letos telovadnica nabito polna. Prisotni so bili tudi številni ugledni gostje z javnega družbenega, kulturnega, športnega in rekreacijskega področja. Tudi to je močno priznanje tej izvorni prireditvi, ki je postala že tradicionalna. Remo Devetak

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje mame,

Felicite Gabrovec

sem najprej hvaležna dobremu Bogu, ki mi je dal to srečo, da sem bila pri njej, ko je umrla; hvaležna sem tudi mojim dobrim sosedom, osebnju iz civilne bolnice-Klic 118, g. župniku, zdravnikoma, ki so mi z veliko človekoljubnostjo stali ob strani v tistih, zame tako težkih trenutkih. Čut hvaležnosti me veže tudi na tiste dobre ljudi iz soseščine, ki so se v večernih urah zbrali ob krsti in skupaj z g. župnikom molili in poslušali božjo besedo. Še posebno sem hvaležna možem in ženam, ki so z nami bedeli in nam delali družbo vso noč do jutra. Hvala za vsak stisk roke. Hvala g. župniku Lazarju, podgorskemu g. župniku Bolčini za somaševanje in pogrebne obrede. Hvala organistu in cerkvenim pevcom za občutno petje v cerkvi in ob grobu. Zahvaljeni vsi, ki ste mojo mamo v tako lepem številu pospremili na njeno zadnjo pot. Še hvala za cvetje. Vsem, za vse prisrčen Bog lonaj!

Hčerka Ada z možem
vnuki z družinami

Števerjan, Gorica, Moš - 12. januarja 1993.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem udeležencem pogrebov s. Izidore Tomšič in s. Dolores Kožlin v Zavodu sv. Družine. Naša posebna zahvala gre vsem domačim duhovnikom in onim iz bližnje Slovenije, gospe doktor Dorini Tommasi, ki je z veliko požrtvovalnostjo in dobroto pomagala s. Dolores, in pa dr. Claudiu Carrieriju, s. Pavli ter osebnju pri sv. Justu za velikodušno pomoč s. Izidori, sestram redovnicam goriških skupnosti, vsem bivšim gojenkam, vsem darovalcem duhovnega in naravnega cvetja ter vsem ostalim udeležencem, ki so z molitvijo in sočutjem skupno z nami pospremili naši dragi sestre na zadnjo zemeljsko postojanko.

Hvaležne sestre Zavoda sv. Družine

V večnost so odšli

Dve smrti med šolskimi sestrami

Šolske sestre v Zavodu sv. Družine v Gorici je obiskala smrt z odhodom v večnost kar dveh sester.

Prva je s. Izidora Tomšič umrla v sredo, 31. dec., v bolnici pri sv. Justu, kjer je bila poldrugo leto. Zadnje mesece je še samo dihala brez zavesti.

s. Izidora Tomšič

Pred 80 leti se je rodila v Knežaku na Pivki v zavedni krščanski družini s sedmimi otroki, od katerih so 4 sestre postale redovnice. Dve sta bili šolski sestri, ena klarisa in ena v Kongregaciji vernih duš v vica in živi v Franciji. Nad 50 let je bila s. Izidora redovnica: delovala je najprej v Tomaju, nato v Marijinem domu v Trstu in potem 37 let v Žabnicah pod Sv. Višarjami. Zadnja leta je bila v Gorici vsa bolehnja. Pogebna maša je bila v kapeli šolskih sester v ulici don Bosco, počiva pa na glavnem goriškem pokopališču v skupnem grobu šolskih sester.

s. Dolores Kožlin

V noči pred pogrebom s. Izidore je po dolgi zahrbtni boleznii v Zavodu sv. Družine umrla komaj 64-letna s. Dolores Kožlin, doma iz Biljane v Brdih, sestra sedanjega župnika v Šempasu g. Marjana.

Tudi ona je bila iz številne verne družine, kjer je bilo 8 otrok, 2 fanta in 6 sester. Dva sta se Bogu posvetila.

k - c

Dragi noni v spomin

Na božično vigilijo nas je tiho in mirno zapustila Kristina Cijan-Kovic, po domače Krista. Rodila se je 26. maja 1908 v Sovodnjah. Bila je četrta od sedmih sester. Že kot mlado dekle je pokazala svojo odločnost, energičnost in samostojnost. Begunstvo na Dolenjskem med prvo svetovno vojno in grozote druge sve-

točne vojne so jo izostrile in postala je še bolj močna in krepka. Rodila je šest otrok, sami fantje in kakšni fantje! Vzgojila jih je v pristnem krščanskem duhu in vsi so postali dobri in skrbni družinski očetje. Z vsemi je bila prijazna, družabna in duhovita. Zanimala se je za dogodke doma in po svetu, saj je vsak dan poslušala radijska poročila in vestno prebirala slovenske časopise. Znala je pripraviti najboljši angleški čaj, njeni kuhani štruklji so bili najslajši, sinovom je vedno pletla tople, volnene «klejete» in njene kvačkane prtičke so vsi poznali. Pokopali smo jo na sveti Štefan. Bril je oster mraz, a dan je bil sončen in svetel. K zadnji poti jo je pospremlilo izredno veliko število prijateljev in znancev s Peči, Rupe, Mirna, Vrha, Sovodenj, Podgore, Števerjana in še in še.

Njeni otroci se vsem iskreno zahvaljujejo.

EK

Kristina Cijan - Kovic z možem

DAROVI

Za lačne v misijonih: N.N. 50.000 lir.

Za Karitas: N.N. 50.000 lir.

Za Katol. glas: F.B. 100.000, v spomin na pok. Kristo Cijan Kovic darujeta Elizabeta in Kristina Kovic 50.000, J.V. 200.000, A.N. 50.000, Slavica in Mirko Košuta v spomin svojih dragih 30.000 lir.

Mahne Manetti Karel: za Katol. glas in GMD 64.000 lir.

Za cerkev na Peči: namesto cvetja na grob pok. Cijan Kovic Kristine darujejo druž. Timsič P., Tomsič D., Juren C., Ferfolia S., Cijak L. 100.000 lir.

N.N. darujw: za Katol. glas 500.000, za slov. misijonarje 500.000, a Katol. dom 400.000 lir.

Za Pastirčka: N.N. 166.000 lir.

Za cerkveni pevski zbor »Štandrež«: gospa Marija ob pogrebu pok. mame daruje 100.000 lir. Prisrčna hvala.

Za Sv. Goro: N.N. Peč v čast Materi Božji 100.000 lir.

Za Marijanišče na Opčinah: ga. Danica Hrovatin iz Ban 20.000 lir.

Za Katol. tisk: Ana Ožbot 50.000 lir.

Druž. Valantič Otilija daruje: za Katol. glas 50.000 in za lačne po svetu 100.000 lir.

Za lačne po svetu: E.U. Mavhinje 10.000 lir.

Za cerkev v Zgoniku: v spomin na pok. člana druž. Gomizelj (Božje polje) 50.000 lir.

Us.b. Kajetan B. za Katol. glas 50.000 in za Karitas v Sloveniji 250.000 lir.

ZAHVALA

Dne 22. decembra 1992 je v Gospodu mirno zaspala naša draga

Vida Ferfaglia vd. Žužič

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so drago pokojnico obiskali v času boleznii, jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali v dobre namene in zanjo molili.

Svojci

obvestila

V Društvu Slovenskih izobražencev v Trstu bo v ponedeljek, 18. januarja, govoril Ivan Florjanc, ki bo prikazal razvoj gregorijanskega petja od začetkov do danes. Začetek ob 20.30.

ŠZ Olympia vabi na srečanje staršev svojih atletov in prijateljev društva, ki bo v četrtek, 21. t.m. v mali dvorani Katoliškega doma ob 20.30. Ob tej priliki bo tudi predstavnik tvrdke Gamma 2000 iz Trenta predstavil nove sanitarne in ortopedske pripomočke za vsakdanjo rabo.

V nedeljo, 17.1., na praznik sv. Antona opata - farnega zavetnika bo v Borštu ob 10. uri slovesna maša, ob 16. uri slovesne večernice. Vabljeni!

Vsakoletno romanje na Barbano goriških in tržaških Slovencev bo letos v ponedeljek, 6. sept. Toliko v vednost gg. dušnim pastirjem.

Obvestilo uredništva

Cenjene sodelavce in zainteresirane obveščamo, da bomo odslej objavili le prispevke, ki bodo prispeli na uredništvo do torka ob 14. uri, ko zaključujemo redakcijo časopisa.

Poduredništvo Katoliškega glasa v Trstu deluje v prostorih Slovenske prosvete v ul. Donizetti 3, tel 040/370846, fax 040/633307.

Poduredništvo vodi Ivan Žerjal in je na razpolago vsak ponedeljek in torek v jutranjih urah.

Cenjenim bralcem sporočamo in hkrati prosimo za razumevanje, da smo bili prisiljeni zaradi višjih stroškov povišati ceno posamezne številke na 1200 lir.

Sožalje

Ob izgubi drage mame in prababice Felicite Gabrovec izraža sekcija SSK - Števerjan sožalje hčeri Adi in svojem.

* * *

Dekliški zbor Alenka izreka globoko sožalje dirigentki Anki in svojem ob izgubi drage matere Feličke.

Ljudski radio

TEDNIK LJUDSKEGA RADIA
GORICA

Naslovi:

- Je »Primorski dnevnik« še časopis manjšine?

- V Sloveniji na obzorju mrtvilo?

- Kaj mislijo naši ljudje v PSI?

- Pravoslavna Cerkev na strani Srbije

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Poduredništvo: Trst, ul. Donizetti, 3
Tel. 040/370846 - Fax 040/633307
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:
Dušan Jakomin

Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo
Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Cena posamezne številke: 1200 lir

Letna naročnina: Italija 50.000
inozemstvo 70.000
zračna pošta 95.000

Oglaš: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglaš in osmrtnice 1000 lir, k temu dodati 19% IVA